

پیامبر اکرم ﷺ

يَا عَلِيُّ اغْدُ بِاسْمِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ بَارِكُ لِمُتِي فِي بُكُورِهَا
يا علی! بامداد را با «بسم الله» شروع کن که حق تعالی
مبارک گردانیده برای امت من، آغاز روزها را.
کشف الغمة، ج ۳، ص ۱۹۰

ویژه نامه
ششمین جشنواره
علامه حلی (ره) استان تهران
بهمن ۱۳۹۵

تهیه و تنظیم: دبیرخانه ششمین جشنواره استانی با همکاری معاونت
پژوهش حوزه علمیه استان تهران
گرافیک و صفحه آرایی: مصطفی برجی
ویراستار: فاطمه رجبی
تحریریه: سید حجت حسینی، سید علی شمسی

نشانی: تهران، خیابان دوم نیروی هوایی، فرعی ۲/۳۱ پلاک ۲۵

تلفن تماس: ۰۲۱-۷۷۴۸۸۹۰۰ داخلی ۴۰۵

پست الکترونیک: Tehran.helli@gmail.com

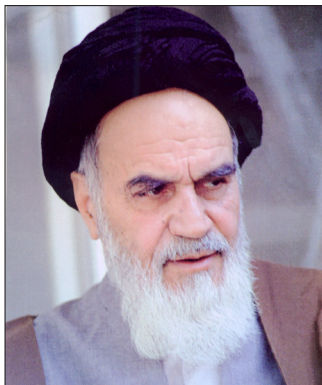

یادداشت حجت الاسلام و المسلمین غفوری مدیرحوزه علمیه برادران استان تهران ۴
مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین آقامیری مدیرحوزه علمیه خواهران استان تهران ۶
یادداشت خانم پور حمزه معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان تهران ۸
مصاحبه با حجت الاسلام سهرابی معاون پژوهش حوزه علمیه برادران استان تهران ۹
مصاحبه با حجت الاسلام و المسلمین رنجبریان دبیرششمین جشنواره علامه حلی استان تهران ۱۲
مصاحبه با حجت الاسلام حسینی دبیرعلمی ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران ۱۴

معرفی آثار برتر ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران ۱۵

آمار و اطلاعات ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران ۲۹

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق حوزه‌ها، اینجانب معتقد به فقه سنتی و اجتهاد جواهری هستم و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم. اجتهاد به همان سبک صحیح است ولی این بدان معنا نیست که فقه اسلام پویا نیست، زمان و مکان دو عنصر تعیین کننده در اجتهادند. مسئله‌ای که در قدیم دارای حکمی بوده است به ظاهر همان مسئله در روابط حاکم بر سیاست و اجتماع و اقتصاد یک نظام ممکن است حکم جدیدی پیدا کند، بدان معنا که با شناخت دقیق روابط اقتصادی و اجتماعی و سیاسی همان موضوع اول که از نظر ظاهر با قدیم فرقی نکرده است، واقعاً موضوع جدیدی شده است که قهراً حکم جدیدی می‌طلبد. مجتهد باید به مسائل زمان خود احاطه داشته باشد. برای مردم و جوانان و حتی عوام هم قابل قبول نیست که مرجع و مجتهدش بگوید من در مسائل سیاسی اظهار نظر نمی‌کنم. آشنایی به روش برخورد با حیل‌ها و تزویرهای فرهنگ حاکم بر جهان، داشتن بصیرت و دید اقتصادی، اطلاع از کیفیت برخورد با اقتصاد حاکم بر جهان، شناخت سیاستها و حتی

سیاسیون و فرمول‌های دیکته شده آنان و درک موقعیت و نقاط قوت و ضعف دو قطب سرمایه داری و کمونیسم که در حقیقت استراتژی حکومت بر جهان را ترسیم می‌کنند، از ویژگیهای یک مجتهد جامع است. یک مجتهد باید زیرکی و هوش و فراست هدایت یک جامعه بزرگ اسلامی و حتی غیراسلامی را داشته باشد و علاوه بر خلوص و تقوا و زهدی که در خورشان مجتهد است واقعاً مدیر و مدبر باشد. حکومت در نظر مجتهد واقعی فلسفه عملی تمامی فقه در تمامی زوایای زندگی بشریت است، حکومت نشان دهنده جنبه عملی فقه در برخورد با تمامی معضلات اجتماعی و سیاسی و نظامی و فرهنگی است، فقه، تئوری واقعی و کامل اداره انسان از گهواره تا گور است.

امام خمینی (قدس سره)

صحیفه امام خمینی جلد ۲۱ صفحه ۲۸۹

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

۲۹ مهر ۱۳۸۹، در دیدار طلاب و فضلا و اساتید حوزه علمیه قم

اگر اجتهاد با همان شیوه‌ی درست و صحیح خود که تکیه‌ی به کتاب و سنت است، و با آن متد معقول صحیح منطقی حساب شده‌ی پخته انجام بگیرد، بسیار خوب است. اجتهادها و ولو نتایج مختلفی هم داشته باشد، موجب بالندگی است، موجب پیشرفت است. مجتهدین ما، فقهای ما در طول تاریخ فقاقت ما در مسائل گوناگون نظرات مختلفی ایراد کردند. شاگرد بر علیه نظر استاد، باز شاگرد او بر علیه نظر او حرفهایی زده‌اند، مطالبی گفته‌اند؛ هیچ اشکالی ندارد؛ این موجب بالندگی و پیشرفت است. این اجتهاد باید در حوزه تقویت شود. اجتهاد مخصوص فقه هم نیست؛ در علوم عقلی، در فلسفه، در کلام، اجتهاد کسانی که فنان این فنون هستند، امر

لازمی است. اگر این اجتهاد نباشد، خواهیم شد آب راکد.

امروز حوزه نباید در صحنه‌های متعدد فلسفی و فقهی و کلامی در دنیا غائب باشد. این همه سؤال در دنیا و در مسائل گوناگون مطرح است؛ پاسخ حوزه چیست؟ نه باید غائب باشد، نه باید منفعل باشد؛ هر دو ضرر دارد. فکر نو لازم است، پاسخ به نیازهای نوبه نو لازم است که دارد مثل سیل در دنیا مطرح میشود؛ باید شما برایش جواب فراهم کنید. جواب شما باید ناظر باشد به این نیاز، و نیز ناظر باشد به پاسخهایی که مکاتب و فرقه‌های گوناگون میدهند. اگر از جوابهای آنها غافل باشید، پاسخ شما نمیتواند کار خودش را انجام دهد. باید پاسخ قوی، منطقی و قانع کننده بیاورید وسط. باید پاسخها در دنیا مطرح شود. دائم بایستی صادرات قم - همان طور که عرض کردیم، این قلب معرفتی دنیای اسلام - پمپاژ بشود. امروز خوشبختانه وسائل ارتباطی سریع در اختیار همه هست. شما میتوانید اینجا اقدامی بکنید، در آن طرف دنیا در همان ساعت از شما بشنوند و استفاده کنند.

مدارس علمیه، جایگاه اصلی تربیت و تعلیم طلاب است

مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین غفوری
مدیرحوزه علمیه برادران استان تهران

و به نمایش گذاشتن آثار برتر در تابلوی پژوهش و چاپ مطالب برتر در نشریات مدرسه.

۴. تشویق طلاب جوان به نوشتن مطالب مختلف و ارائه کتب و مقالات تالیف شده توسط آنان، به صورت نمایشگاه، در مدارس علمیه.

۵. توجه به پژوهش تحصیلی، با آموزش اساتید، و وقت گذاری اساتید برای مطالعه آثار طلاب و تصحیح و تکمیل آن و در نهایت داوری دقیق آثار، همراه با تشویق.

۶. تشویق طلاب به تالیف و ارسال آثار به جشنواره علامه حلی ره و هم چنین تشویق اساتید به خلق آثار متنوع نظیر: تدوین مقالات و کتب و ارسال آن به جشنواره علامه شعرانی ره در مدیریت حوزه علمیه استان تهران.

۷. تقویت ارتباط و تفاهم با مراکز علمی و اجرایی کشور که در موضوعات مرتبط با علوم انسانی و معارف اسلامی نیاز به تألیف آثار و تحقیق در مسائل جدید دارند و سپردن امر مذکور به اساتید و فضایی حوزه‌های علمیه و کمک به آنان در خلق آثار مورد نیاز مراکز مورد اشاره.

همانطور که استحضار دارید، در باب ضرورت پرداختن به پژوهش و اهمیت آن، بارها بحث شده و کراراً شنیده‌ایم؛ اما مسأله اصلی آن است که از چه طرقی می‌توان ایده‌های کلی در این باب را به ساحت عمل آورد و آن را سامان بخشید به گونه‌ای که مقدمات و مراحل آن به وضوح مشخص باشد؟

جهت نهادینه شدن امر پژوهش در میان طلاب، توجه به چند امر زیرساختی مهم، بسیار ضروری است:

۱. برنامه ریزی برای مطالعه طلاب در اوقات فراغت فراوانی که در اختیار دارند، معرفی کتاب به طلاب جوان به هر مناسبتی و دریافت تلخیص آن، برگزاری مسابقات مستمر کتاب خوانی، به نمایش گذاشتن کتب در مدارس علمیه در مناسبت‌های مختلف، راه اندازی، غنی سازی و به روزرسانی کتاب خانه مدارس، و همچنین کتاب خانه کلاس‌های درس.

۲. آموزش روش تحقیق و پژوهش به طلاب جوان به صورت عملی در خلال نوشتن مطالب مفید و کوتاه.

۳. ترویج خاطره نویسی و هم چنین نوشتن داستان‌های کوتاه و کمک به آنان در ویرایش مطالب

آن اشاره شد و تفصیل آن در این مختصر نمی‌گنجد. آسیب‌هایی نیز ممکن است متوجه این روش شود که به بعضی از موارد اشاره می‌شود:

۱. افت اولیه کار به دلیل جدید بودن مطلب برای مجریان کار و عدم تجربه قبلی، که به نظر می‌رسد با توجه به تلاش و جدیت افراد که طبع کار جدید است و هم‌چنین با اشراف، همراهی و نظرات مشورتی مدیران و کارشناسان حوزه علمیه استان در هر بخش می‌تواند جبران شود.

۲. عدم اعتماد سایرین به نتیجه چنین برنامه‌هایی با توجه به عدم تجربه قبلی مجریان. در این مورد نیز ممکن است در ابتدا چنین باشد، لکن پس از انجام چند برنامه موفق و ارائه نتایج مطلوب آن نگرانی‌ها تبدیل به اطمینان و اعتمادی مضاعف خواهد شد. چرا که همه شاهد موفقیت بیشتری خواهند بود.

آیا پیش از این، تجربه برون سپاری دیگر امور حوزوی را داشته‌ایم؟ اگر پاسخ مثبت است در آنجا به اهداف دسترسی یافته‌ایم؟

بله؛ اطلاع دارید که از مدیریت متمرکز حوزه‌های علمیه حدود سه دهه پیش‌تر نمی‌گذرد، و از گذشته دور مدارس علمیه متکفل همه امور تربیت و تعلیم بوده‌اند. تجربه این سه دهه ثابت کرد که تمرکزگرایی نه تنها موجب رشد مدارس علمیه نشد؛ بلکه افت محسوسی را شاهدیم که بزرگان حوزه دامت برکاتهم مکرر در بخش‌های مختلف از آن سخن می‌گویند. همین مطلب در مورد خروجی‌های حوزه، به عنوان یک نشانه مهم؛ مکرر ذکر می‌شود. بنابراین به عنوان یک ضرورت، لازم است اختیارات مدارس علمیه حسب توان مندی‌شان در امر تربیت و تعلیم افزایش یابد و به توان و تعهد مدارس علمیه اعتماد شود، ضمن اینکه از طلاب، اساتید و مدیران مستعد و با انگیزه جهت انجام امور استانی نیز به صورت مطلوب استفاده شود.

۸. کمک به فضایی محقق جهت چاپ آثارشان پس از تأیید هیئت داورى در معاونت پژوهش حوزه علمیه استان.

حضرت عالی، ایده مشارکت مدارس در برگزاری جشنواره علامه حلی را مطرح کردید. چه هدفی از این ایده داشتید؟

مدارس علمیه جایگاه اصلی تربیت و تعلیم طلاب است و تربیت جامع آنان علاوه بر برنامه آموزشی، نیازمند برنامه‌های متنوع دیگر تربیتی، پژوهشی، مهارتی، هنری و... است. بنابراین طراحی و اجرای برنامه‌های استانی تا جایی که ممکن است؛ در صورتی که توسط مدارس انجام شود ثمرات و نتایج فراوانی به همراه خواهد داشت که به بعضی از آن اشاره می‌شود:

۱. طلاب و اساتید که بدنه اصلی حوزه را تشکیل می‌دهند؛ با امور مختلف علمی، پژوهشی و مدیریتی آشنا می‌شوند و استعدادهای افراد در انجام برنامه‌های استانی شکوفا می‌شود. و در نتیجه تربیت نیروهای توانمند که از ضروریات حوزه است؛ در عمل صورت می‌گیرد.

۲. حضور طلاب و اساتید مدارس علمیه در انجام برنامه‌های استانی؛ موجب فراهم شدن زمینه برای حضور نیروهای فراوان و در نتیجه استفاده از نظرات و توان فکری و علمی آنان می‌شود. فراهم شدن چنین فضایی موجب می‌شود؛ کیفیت برنامه‌ها افزایش یابد.

۳. با توجه به انگیزه معنوی طلاب و اساتید در انجام مطلوب اموری که عهده دار می‌شوند؛ برنامه‌هایی که به بدنه حوزه سپرده شود؛ با کیفیت بسیار بالاتر و طبعاً هزینه‌های مادی کمتری به انجام می‌رسد.

آسیب‌های احتمالی این طرح و فوایدی که انتظار می‌رود کدام هستند؟

فواید فراوانی بر این روش مترتب است که به بعضی از

با توجه به ثبت بیش از هشتصد اثر در جشنواره علامه حلی رحمت‌الله علیه از سوی طلاب خواهر و گسترده‌گی موضوعات این آثار، مدیریت حوزه علمیه خواهران برای جهت‌دهی این آثار به سوی موضوعات کاربردی و مبتلابه جامعه چه اقداماتی انجام داده است؟

از سال ۱۳۷۵ که حوزه علمیه خواهران، فعالیت خود را به طور گسترده آغاز کرد، همواره در حال گذار از وضعیت آموزشی به امور پژوهشی بوده است. حوزه علمیه خواهران تفاوت‌های بسیاری با حوزه علمیه برادران دارد. شاید به طور طبیعی از نظر متون و روش‌های تدریس، تحصیل، تعلیم و تعلم، تفاوت‌های ماهوی با نظام برادران داشته باشد. ما می‌توانیم بگوییم پس از سال ۸۸ و ۸۹ کم‌کم ورود حوزه علمیه خواهران به مباحث پژوهشی قوّت گرفت. این مدیریت در مقوله پژوهش سرمایه‌گذاری خاصی کرده است. این پژوهش‌ها تقویت‌کننده آموزش‌هایی است که طلاب خواهر در زمان تحصیلی خود به آن می‌پردازند. حوزه علمیه با بحث آموزش‌های دروس حوزوی آغاز شد؛ سپس بحث پژوهش و جدی بودن آن مطرح شد و ما خرسندیم که مباحث پژوهشی در حوزه‌های علمیه خواهران با یک قوّت بسیار خوبی شروع شده است.

آن چیزی که شما می‌گویید بحث دیگری است، از یک طرف اهتمام به پژوهش، نحوه ورود و تأمل در آن بود که این خود یک بحث است. حالا جهت‌دهی به مسائل پژوهشی بحث دیگری است. ما باید در نظر داشته باشیم قشر بانوان و جنس بانوان تأثیرگذارترین قشر جامعه است؛ چون همه چیز به اصل برمی‌گردد و اصل انسان هم مادر است، حتی از لحاظ ژنتیکی هم مادر بیشترین سهم را در تکوّن فرزند دارد. طبیعتاً رکن اصلی خانواده، زن است. در جامعه ما هم زنان، تأثیرگذارترین افراد جامعه هستند، بودند و در آتیه هم خواهند بود. بالتبع ما هم باید نشانه‌گیری و نشانه‌گذاری مان مباحث

نهادینه شدن پژوهش در حوزه خواهران

مصاحبه با حجت الاسلام والمسلمین آقامیری
مدیرحوزه علمیه خواهران استان تهران

به شبهات در فضای مجازی بدون مشکل و شائبه انجام پذیرد.

❖ ترویج اخلاق پژوهشی چگونه میسر است و چه جایگاهی در پژوهشگری دارد؟

همان طور که در سؤال اول عرض کردم نهادینه کردن بحث پژوهش یک امر در خور توجهی بود که در حوزه خواهران تحقق پیدا کرد. در مرحله بعد نیز هدف‌گذاری مباحث پژوهشی صورت گرفت. بعد از آن اخلاق پژوهشی است؛ بدین معنا که در صورت تعلق اثر به شخص دیگری حتی در نقل و ارجاع‌دهی هم حقوق مؤلف رعایت شود. اینکه بخواهیم مولد و تولیدکننده اصلی را حذف کنیم، از اخلاق پژوهشی حوزه‌های علمیه به دور است. کپی کردن و انتحال مشکلی است که متأسفانه گاهی اوقات در جامعه ما دیده می‌شود مثل خریدوفروش رساله و مقاله و این‌گونه چیزها -الحمدلله در حوزه‌های علمیه اصلاً نیست- ولی به هر حال ما باید از همین حالا طلاب را از این‌گونه بد اخلاقی‌ها در حوزه پژوهشی محافظت کنیم.

❖ نقش جشنواره علامه حلی را در تشویق و ارتقای پژوهش در مدارس چگونه ارزیابی می‌کنید؟

جشنواره‌ها و به‌ویژه جشنواره علامه حلی در حقیقت رقابت‌گاه طلاب است که این رقابت و مسابقه موجب بالندگی طلبه است. وقتی در این رقابت ورود کرده و پیشی می‌گیرند، غبطه‌ای حاصل می‌شود و فرد می‌خواهد بهترین شود، بدین منظور تلاش خود را بیشتر می‌کند. در این تلاش عده‌ای بیشتر می‌درخشند و عده‌ای کمتر؛ بنابراین هدف ما محقق می‌شود. اگر دقت کرده باشید پژوهشگر در این رقابت هم وارد وادی آموزش می‌شود، هم پژوهش و بالتبع هدف‌گذاری پژوهش محقق شده است. اکنون طلاب وارد وادی رقابت پژوهشی شده‌اند که این رقابت برای ما بسیار اهمیت دارد؛ زیرا باعث رشد طلاب در امور پژوهشی می‌شود.

زن و خانواده باشد. چون خانواده بدون زن اصلاً محقق نمی‌شود. پس ما بحثی کلی داریم که زنان به دلیل اینکه رکن اصلی و تأثیرگذارترین عضو جامعه هستند، مباحث ایشان بسیار اهمیت دارد. بنابراین پژوهش‌های مان باید به سمتی برود که مسائل خانواده و زن را نشانه‌گیری و هدف‌گذاری کنیم؛ اگر حوزه علمیه خواهران به مباحث زن و خانواده و به کم و کیف حقوق زنان بپردازد، هدف‌گذاری صحیحی که مد نظر ما بوده تحقق پیدا کرده است. پس چند مرحله دارد: ۱. ورود طلاب به مباحث پژوهشی که اول دوره آموزش بود؛ ۲. دوره گذار از آموزش و ورود به پژوهش؛ ۳. اکنون هم دوره گذار از پژوهش و آموختن روش‌های پژوهشی است که به هدف‌گذاری پژوهشی منتهی شده است.

❖ با توجه به آشنایی کامل شما با فضای مجازی و نظر به حجم گسترده شبهات و مطالب نادرستی که در این فضا به قشر جوان القا می‌شود، آیا مدیریت حوزه علمیه خواهران استان تهران برنامه و راهبرد ویژه‌ای برای حضور مؤثر در فضای مجازی انتخاب کرده است؟ راهبرد و اقدامات مدیریت برای حضور و مقابله با این حجم‌ها چیست؟

شبهات همیشه مشکل فرا روی ما بوده و پرونده در خور توجهی درباره شبهات، چه در حوزه علمیه برادران چه خواهران همیشه پیش روی ما باز بوده است. در حوزه علمیه خواهران هم، در مدارس قبل از اینکه ما تعریفی به مباحث پژوهشی داشته باشیم، پاسخ‌دهی به شبهات صورت می‌گرفت و این حاصل زحمات‌ها و پژوهش‌ها و پاسخ‌های طلاب خواهر ما به جمع شبهاتی است که امکان توسعه آن در جامعه زنان وجود دارد. در فضای مجازی هم این مسائل توسط خواهران طلبه پاسخ داده می‌شود. تمهیداتی چون «کوثر نت»، سایت «قناتات» -سایت مختص حوزه علمیه خواهران تهران- و شبکه اجتماعی «تبیان» در نظر گرفته شده است که پاسخگویی

طلاب خواهر، در عرصه تبیین اندیشه‌های ناب اسلامی

سرکار خانم پورحمزه
معاون پژوهش حوزه علمیه خواهران استان تهران

آموزشی است. از سوی دیگر گستردگی موضوعات این پژوهش‌ها نگاه جامع به مسائل اسلامی را نشان می‌دهد که در تمامی گرایش‌های حوزوی به همه موضوعات مبتلا به جامعه تسری پیدا کرده و درصدد پاسخگویی به شبهات مطرح جامعه برآمده است. قالب مقاله، بیشترین سهم، یعنی نیمی از آثار ارسالی طلاب خواهر را تشکیل داده است. به لحاظ اهمیت مقاله به عنوان زبان علمی متداول و مشترک جامعه علمی کشور، خرسندیم که توانسته‌ایم با تشویق نویسندگان جوان به این سمت، راه انتقال مفاهیم دینی را به دیگر مجامع علمی فراهم آوریم و حقیقت‌جویان را از دانش حوزوی بهره‌مند سازیم. با نگاهی دقیق به آمار تحلیلی آثار این جشنواره مبارک می‌توان به خوبی دریافت که طلاب خواهر با وجود مشغله‌ها و تکالیفی که در بطن خانواده بر دوش دارند، همراه از حضور مؤثر در مسائل اجتماعی غافل نشده و در عرصه تبیین اندیشه‌های ناب اسلامی و مقابله با اسلام التقاطی و اسلام آمریکایی برپایه خرد و اندیشه اسلامی از یک سو و تبدیل گزاره‌های دینی به اصول رفتاری و عملی از سوی دیگر به خوبی ایفای نقش نموده‌اند، به گونه‌ای که از ورای آثار تولیدشده طلاب خواهر می‌توان به تعریف جامع و کاملی از سبک زندگی دینی دست یافت و این قضیه با توجه به نقش مادری و همسری بانوان می‌تواند در عمق بخشی به اعتقادات موروثی نقشی تأثیرگذار داشته باشد.

حوزه‌های علمیه خواهران به عنوان یکی از برکات انقلاب شکوهمند اسلامی، محلی برای باروری استعدادها و نهفته بانوان است که به منظور تحقق رسالت بانوان در جامعه اسلامی و جامعه جهانی گام‌های شایسته‌ای را برداشته است. این امر مهم بنا به فرمایشات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) درباره سه وظیفه عمده روحانیت با جدیت دنبال می‌شود، به گونه‌ای که مدیریت حوزه علمیه خواهران درباره «هدایت فکری و دینی»، «هدایت سیاسی و بصیرت‌افزایی» و «راهنمایی و حضور در عرصه خدمات اجتماعی» اهتمام ویژه‌ای داشته است. معاونت پژوهش حوزه علمیه خواهران نیز به عنوان یکی از بازوهای حوزه علمیه خواهران در اجرا و به ثمر رساندن این تکالیف، با شناسایی نیازهای امروز جامعه و جهان و مسائل اجتماعی و سیاسی و شبهات مطرح در زمینه اعتقادی، پژوهش‌ها را در مسیری معین جهت داده است. در جشنواره باشکوه علامه حلی (رحمت‌الله‌علیه) که هم‌اکنون ششمین اختتامیه آن در آستانه برگزاری است، به عنوان ویرتینی برای متجلی کردن مساعی طلاب خواهر، شاهد تولید آثار شاخصی می‌باشیم. حوزه علمیه خواهران بیش از هشتصد اثر در ششمین جشنواره استانی علامه حلی (رحمت‌الله‌علیه) ثبت کرد. در این رقابت علمی ۴۴ مدرسه علمیه مشارکت کردند که پراکندگی تعداد مدارس نمایان‌گر تحرک علمی در تمامی واحدهای

هنوز به تقریری مرقی از جایگاه پژوهش در مسیر تربیت طلبه نرسیده ایم

گفتگو با حجت الاسلام سهرابی / معاون پژوهش حوزه علمیه برادران استان تهران

تعریف می‌شود که هر کدام به تناسب، نقش و اهمیت ویژه خود را دارند و طرح‌های متناسب با خود را می‌طلبند. لایه اول، عموم طلاب است. ما باید عموم طلاب را به وضعیت مطلوبی از نظر نگرش‌ها و مهارت‌های پژوهشی برسانیم. لایه بعدی استادان مدارس هستند که تدریس دروس متداول حوزه را بر عهده دارند. اگر استادان ما رویکرد پژوهشی و انگیزه و ایده‌ای برای دعوت طلبه به فضای پژوهش نداشته باشند، برنامه‌های دیگر به حاشیه خواهد رفت. عمده تماس و تأثیرپذیری طلاب، در نسبت با استادان‌شان است. ما باید استادان مدارس را از این نظر تقویت کنیم و به عنوان عناصر محوری که می‌توانند در فضای پژوهش اثرگذار باشند استفاده کنیم. البته کار با استادان مشکلات و محدودیت‌های خاص خودش را دارد و عرصه مشکلی است.

از منظر راهبردی، جشنواره‌های علمی در منظومه معاونت پژوهش استان دقیقاً چه جایگاهی دارد و چه کارکردی برای آن تعریف شده است؟

ما در معاونت پژوهش حوزه تهران، برای جای‌گیری درست پژوهش در نظام حوزه و مسیر رشد طلاب، به چهار راهبرد کلان رسیده‌ایم. این چهار راهبرد، در واقع نقاط راهبردی و مهمی هستند که باید روی آن سرمایه‌گذاری کرده و برنامه‌ریزی و طراحی‌های خودمان را بر آنها متمرکز کنیم تا ان شاء الله وضعیت پژوهش به آن جایگاه مطلوب خودش نزدیک شود. برای ترسیم اهمیت راهبردی جشنواره‌های پژوهشی، ناگزیرم این چهار راهبرد کلان را برشمارم: راهبرد اول، «نیروسازی» است. ما به نیروها و منابع انسانی نیاز داریم که در عرصه پژوهش، نقش‌آفرینی کنند. منابع انسانی در بحث پژوهش در چهار لایه

استادان برای ورود به این فضا رغبت چندانی نشان نمی‌دهند؛ چرا که اولاً خودشان هم مسیر طلبگی را فارغ از فضای حرفه‌ای و جدی پژوهش گذرانده‌اند و ثانیاً دغدغه آموزش و اتمام محدوده درسی، تمام هم و همت اساتید را مصروف خود می‌کند.

لایه سوم، نخبگان پژوهشی هستند. نخبگان پژوهشی در معنای عام، کسانی هستند که اجمالاً تجربه‌های پژوهشی دارند و آثاری هم ارائه داده‌اند. همین که چند تجربه پژوهشی موفق و استاندارد داشته باشند، ما اینها را به معنای عام، نخبگان پژوهش می‌دانیم. کارکرد درون حوزوی این افراد، انگیزه‌سازی برای دیگر طلاب است و نقش الگو را به نوعی ایفا می‌کنند. کارکرد برون حوزوی‌شان، انجام پژوهش‌های استاندارد مورد نیاز نهادها و مراکز گوناگون است و برای اثرگذاری بهتر و بیشتر، باید آموزش‌های تکمیلی ببینند و مهارت‌های‌شان ارتقا یابد. و لایه چهارم مسئولان و متولیان امر پژوهش هستند؛ از رابط و معاون پژوهش مدرسه تا ارزیابان جشنواره و مدرسان روش پژوهش در این دسته تعریف می‌شوند. این گروه نیز برای ارتقای خودشان قطعاً به مهارت‌ها و آموزش‌های تکمیلی نیاز دارند. این افراد یک لایه دیگر از نیروها و منابع انسانی و منابع راهبردی به شمار می‌آیند که باید به آنان توجه کرده و برای‌شان برنامه داشته باشیم.

راهبرد دوم، «نهادسازی» است. ما برای اینکه پژوهش در متن حوزه حاضر شود و جایگاه خودش را پیدا کند و بتواند اثرگذاری داشته باشد، به نهادهای حرفه‌ای نیاز داریم که رسالت‌شان ورود تخصصی به فضای علمی و پژوهشی است. کانون‌های علمی طلاب، انجمن‌های علمی فضلا و نخبگان و مجامع تخصصی مثل مجمع مدرسان روش پژوهش یا مجمع ارزیابان جشنواره که در یک عرصه خاص با هم جمع می‌شوند، از جمله نمونه‌هایی هستند که می‌توانند هویت جمعی و نهادی بگیرند. همین جمع شدن و اجتماع‌ها و همین نهادهایی که رسالت‌شان علمی و پژوهشی است، می‌تواند هم در

سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی کمک کند و هم در اجرای یک سری برنامه‌های علمی که قطعاً ارتقای وضعیت علمی و پژوهشی را به دنبال خواهد داشت. راهبرد سوم ما «الکوسازی» است. الکوسازی به معنای طراحی ایده‌هایی است که بتواند پژوهش را در متن فضای حوزه قرار دهد و کارآمدی آنها را در قالب‌های کوچک نشان دهد. تجربه نشان داده است اگر بخواهیم طرح‌ها را از ابتدا در مقیاس کلان اجرا کنیم دچار مانع و مشکل و آسیب می‌شود و امید چندانی نیست که به ثمر برسد. کارها باید در نمونه‌های آزمایشگاهی و کوچک تجربه شود و به موازات، مطالعه شود و در اصطلاح اقدام پژوهی شود؛ سپس حاصل تجربه و رصد پژوهشی آن را پس از تصحیح و تکمیل، در سطحی وسیع‌تر اجرا کرد. ما برای این فضا طرح‌هایی را آماده کرده‌ایم که می‌توانیم اجرای آن را شروع کنیم؛ نمونه‌اش کلاس‌های پژوهش‌محور است. ما در مدارسی که آمادگی لازم را داشته باشند در حد یک کلاس با تعداد محدودی طلبه و با یک استاد که در این زمینه آموزش دیده و آمادگی دارد، می‌توانیم این طرح را اجرا کنیم.

راهبرد چهارم که به نحوی به موضوع جشنواره‌های علمی هم مربوط می‌شود بحث «گفتمان‌سازی» است؛ به معنای دیگر ترویج فرهنگ پژوهش است. جایگاه‌یابی پژوهش در متن طلبگی است. مسئله‌ای که با آن مواجه هستیم این است که با وجود اینکه همگان به ضرورت پژوهش تأکید دارند، هنوز به تقریر مترقی و پیشرویی از جایگاه پژوهش در مسیر تربیت طلبه نرسیده‌ایم. این‌گونه به پژوهش نگاه می‌کنیم که پژوهش خوب است و بهتر از این است که نباشد؛ ولی دفاع جدی و کارکردسنجی دقیقی از پژوهش نداریم؛ یعنی به عنوان یک ضرورت و یک نصاب طلبگی به آن نگاه نمی‌کنیم، بلکه تقریر و دفاع‌مان از پژوهش، حداقلی است و این به دلیل نشناختن ظرفیت‌های پژوهش است. ادعای ما این است که اگر پژوهش در متن طلبگی جاگیر شود، هم آثار خیلی عمیق و دقیق علمی دارد و هم آثار تربیتی، معنوی و اجتماعی.

جشنواره در واقع یک خروجی و یک نقطه انتهایی از یک فرایند است، نه اینکه ما جشنواره را محور قرار دهیم و آن را نقطه عزیمت قلمداد کنیم

کارکردهای جشنواره، شناسایی نیروهای مستعد است؛ یعنی نخبه‌شناسی کنیم و از میان نخبگان مان بتوانیم کسانی که می‌توانند معاون پژوهش مدارس شوند یا پژوهشگر و مدرس روش پژوهش باشند بیابیم. اینها اهداف و کارکردهای فرعی جشنواره می‌شوند. ولی لبّ جشنواره و کاربژه‌اش این است که یک فضای گفتمانی و انگیزشی ایجاد کند. البته هنوز جشنواره در جایگاه خودش قرار نگرفته است. با طرح بحث اولیه‌ای که بنده کردم، نشان داده می‌شود که جشنواره جزئی از یکی از راهبردهای ما است؛ یعنی یک قالب فرعی ذیل یکی از راهبردهای اصلی ما است؛ پس باید در جایگاه خودش قرار بگیرد. اگر غالب نیرو، انرژی، وقت و هزینه از ستاد پژوهش و مدارس مصروف به حضور در جشنواره و ساختن یک وبترین و یک نمای صوری از پژوهش بشود، این قطعاً غلط است. زمانی که در یک کاری افراط شود و در جایگاه خودش قرار نگیرد و بیش از حد به آن توجه شود، خود این مسئله بحران ساز و آسیب زا است و به معنای غفلت از اولویت‌های دیگر است. ما باید مجموعه‌ای از فعالیت‌ها را در مدارس مان تعریف کنیم که حاصل و برون‌داد آنها طبیعتاً در جشنواره نمود پیدا کند. جشنواره در واقع یک خروجی و یک نقطه انتهایی از یک فرایند است، نه اینکه ما جشنواره را محور قرار دهیم و آن را نقطه عزیمت قلمداد کنیم و بگوییم حال که ما جشنواره داریم برویم مجموعه‌ای از فعالیت‌ها را تعریف کنیم تا این جشنواره شکل بگیرد، سال به سال تعداد آثارش بالا برود، سال به سال جوایزش درشت‌تر بشود و سال به سال برای ارزیابی‌هایش آیین‌نامه مفصل‌تری بنویسیم و بیابیم مدام حواشی را اضافه کنیم تا این جشنواره فربه بشود و توسعه صوری پیدا کند؛ این نگاه درست نیست.

شما جشنواره را ذیل محور گفتمان‌سازی و ترویج فرهنگ پژوهش می‌بینید؟

بله! در قالب گفتمان‌سازی مجموعه‌ای از برنامه‌ها قابل تعریف است؛ مثل همایش‌ها، نشست‌ها، میزگردها، کرسی‌های آزاداندیشی و... که می‌تواند برای فضا سازی و انگیزه‌سازی در طلاب کمک‌کننده باشد. جشنواره‌های علمی هم در این قالب قرار می‌گیرند. تولید محصولات فرهنگ‌ساز مثل نشریات، بروشورها، کتب ترویجی و مهارتی و از این قبیل نیز در این لایه قرار می‌گیرند. اینها کمک می‌کنند ادبیاتی برای جایگاه‌سازی پژوهش در متن طلبگی و تحصیل طلبه تولید شود.

آیا جشنواره‌های علمی می‌تواند به ما نشان دهد فعالیت‌های پژوهشی که انجام می‌دهیم در چه حدی ثمربخشی داشته؟ آیا به غیر از بحث فرهنگ‌سازی می‌شود چنین کارکردی برای آن تصور کرد؟

قطعاً می‌شود. هسته اصلی و کارکرد کلیدی جشنواره، فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی و انگیزه‌سازی است؛ اینکه کمک کند طلبه‌ها یک تجربه پژوهشی داشته باشند، صرف نظر از اینکه برگزیده می‌شوند یا نه. ولی از زمین جشنواره‌های علمی می‌توان انواع محصولات دیگری هم گرفت. یک مورد همان است که شما فرمودید؛ یعنی ما هر ساله گویی نبض فعالیت‌های مدارس را در دست داریم و آخر هر دوره می‌توانیم ببینیم شاخص‌ها چقدر تغییر کرده است. اگر ما فعالیت و برنامه‌ای داشتیم اثرش را در جشنواره ببینیم که چگونه نمود داشته و البته حاصل کار پژوهشی استان را نیز می‌توانیم مورد ارزیابی قرار داده و رصد کنیم.

آیا آینه جشنواره، تمام‌نماست؟

نه! ولی یکی آنها هست. ما راهکارهای گوناگونی برای سنجش داریم؛ ولی قطعاً جشنواره هم می‌تواند این کارکرد را برای ما داشته باشد. افزون بر اینکه یکی از

فعالیت‌های پژوهشی مدارس نباید به جشنواره محدود باشد

گفتگو با حجت الاسلام والمسلمین مهدی رنجبریان
دبیر ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران

فراينده‌ای در امر پژوهش خود خواهد بود؛ به این علت که افزون بر امور رایجی که آن مدرسه برای پژوهش انجام می‌داد، یک سری برنامه جدید بر عهده مجموعه قرار می‌گیرد که موجب شور و نشاط و هیجان ویژه‌ای می‌شود؛ از این رو به طور طبیعی در مقاله‌ها و فضای علمی و پژوهشی آن مدرسه تأثیر مثبت دارد؛ اما اینکه به طور همزمان در دیگر مدارس تأثیر بگذارد، خیر! بنده فکر می‌کنم اگر این روال ادامه پیدا کند و هر سال یک مدرسه متولی اجرای جشنواره باشد، آن مدرسه در آن سال شاهد تأثیرات مذکور خواهد بود.

مدرسه علمیه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه در سال‌های اخیر از مدارس موفق در زمینه پژوهش بوده است. اولاد در مقام بیان تجربه این توفیق، علت را چه می‌دانید؟ ثانیاً چگونه برقراری تعادل و تعامل بین دو امر آموزش و پژوهش را در این مدرسه تبیین نمایید؟

به نظرم یکی از عوامل تأثیرگذار در موفقیت مدرسه علمیه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه یا هر مدرسه‌ای

با توجه به تصمیم مدیریت حوزه علمیه استان تهران مبنی بر اجرای جشنواره علامه حلی توسط مدارس علمیه، آیا این اقدام را در ارتقای سطح پژوهشی مدارس مؤثر می‌دانید؟ با توجه به اینکه این کار برای اولین بار صورت پذیرفت، روند طی شده را تبیین بفرمایید.

همان طور که اشاره کردید، این تجربه اول بود، هم برای مدرسه ما و هم برای دیگر مدارس؛ یعنی تا به حال هیچ مدرسه‌ای این کار را انجام نداده بود. این کاری بود که در دوره‌های پیش، در خود معاونت پژوهش استان انجام می‌شد؛ ولی رویکرد مدیریت استان، جناب حجت الاسلام والمسلمین غفوری، مبتنی بر سیاست مدرسه محوری در کل استان است. روال کار هم طبق برنامه همیشگی و مصوب جشنواره شامل تشکیل جلسه‌های هماهنگی، شورای سیاست‌گذاری با حضور مدیران و معاونین پژوهش حوزه‌های عامیه برادران و خواهران استان انجام شد.

مدرسه‌ای که مسئول اجرای جشنواره و محل دبیرخانه می‌شود، بی‌تردید شاهد تأثیر و رشد

حوزه‌ای مثل حوزه تهران که شرایطی مثل حوزه علمیه قم را ندارد، در معرض این خطر است که از آخرین آرا و دستاوردهای جدید علمی در عرصه‌های گوناگون عقب بماند.

بسیار تأثیرگذار واقع شد؛ به این شکل که هر طلبه باید عضو یکی از این گروه‌های علمی پژوهشی شود که این امر افزون بر تحصیل کلاسیک نظام آموزشی حوزه است. یکی از کارهای فوق برنامه که در این مجموعه صورت گرفت، برگزاری کارگروه‌های کارورزی فقه، ادبیات، فلسفه، اخلاق و... بود و طلاب ملزم به شرکت در این کارگروه‌ها بودند. دوم بحث کتابخانه غنی است که اثر ویژه‌ای دارد و مدرسه باید بتواند از نظر کتب و منابع، طلاب خود را تغذیه کند. سوم رویکرد استادان مدارس است. به این مفهوم که ارکان و عوامل مدارس بتوانند استادان خود را به سمت مسائل پژوهشی توجه کرده و آرام‌آرام کلاس‌های درس به سبک و سیاق پژوهشی میل پیدا کنند؛

نکته چهارم که ما در مدارس تهران باید به آن حساس باشیم، مسئله عقب نماندن از رهاوردهای جدید علمی در حوزه‌های علمیه است. اکنون در قم دیدگاه‌های جدید به طرح و بحث گذاشته می‌شود، فصلنامه‌های تخصصی و کتب جدید در دست چاپ، همایش‌ها، نشست‌ها و... که در همه اینها آرا و نظریه‌های جدیدی مطرح می‌شود. ولی حوزه‌ای مثل حوزه تهران که شرایطی مثل حوزه علمیه قم را ندارد، در معرض این خطر است که از آخرین آرا و دستاوردهای جدید علمی در عرصه‌های گوناگون عقب بماند.

دیگر آنکه برگزاری نشست‌های علمی در داخل مدارس تأثیر بسیاری دارد و سبب نشاط، حرکت و ذوق طلاب می‌شود که بتوانند کار علمی کنند. بعد از این زیرساخت‌ها نوبت به این می‌رسد که با توجه به کار علمی طلاب، حاصل و خروجی پژوهش‌های‌شان را در قالب مقاله‌ها به معاونت پژوهش ارائه دهند.

که خواهان نیل به توفیقات مد نظر باشد - نه تنها در امر پژوهش، بلکه در دیگر مسائل - همگرایی مسئولان است. به طور خاص وقتی صحبت از مدرسه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه می‌شود، شایان ذکر است تولیت محترم مجموعه، جناب استاد صدیقی حفظه‌الله اهتمام بسیار ویژه‌ای به امر پژوهش دارند؛ از این رو وقتی این تأکید در تمامی ارکان و جریان‌های مجموعه جریان پیدا می‌کند، دیگر مسئولان هم مترصد و پیگیر این موضوع مهم می‌شوند. پژوهش در مدرسه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه حاشیه نیست، بلکه بخشی از متن است. نگاه ما به پژوهش به عنوان یک اصل است؛ یعنی یکی از ملاک‌های ارزیابی ما درباره طلاب، همان طور که آموزش و تهذیب هست، به همان میزان مسئله پژوهش نیز باید مورد توجه باشد. ضمن آنکه معتقدیم فعالیت‌های پژوهشی نباید به جشنواره علامه حلی رحمت‌الله‌علیه محدود باشد، بلکه فراهم کردن زیرساخت‌ها نقش مهم و تأثیرگذارتری دارد.

برنامه پیشنهادی حضرت عالی به طلاب و مسئولان مدارس برای رسیدن به اهداف پژوهشی چیست؟

دیگر مدارس البته دارای مدیران موفق و صاحب تجربه هستند که در عرصه‌های گوناگون درخشیده و صاحب نظرند و بعضی از مدارس، در سال‌های گذشته، به لحاظ پژوهشی رتبه‌های بالاتر از مدرسه ما کسب کرده‌اند؛ ولی اگر بخواهیم چند نکته به عنوان تجربه‌های اجرایی و عملیاتی به همکاران خود عرض کنیم، اولاً چنان که ذکر شد مسئله مهم، فراهم ساختن زیرساخت‌ها در مدارس است. یعنی قبل از اینکه یک مدرسه علمیه به جشنواره علامه حلی و کمیت مقاله‌ها و کسب رتبه اهتمام داشته باشد، باید به این نکته توجه کند که آیا فضای مدرسه، یک فضای علمی و پژوهشی هست یا خیر؟ یک مسئله که ما در مدرسه علمیه امام خمینی رحمت‌الله‌علیه داشتیم، تشکیل گروه‌های علمی در معاونت پژوهش بود که

نمره ارزیابی تفصیلی ۱ و ۲) به عنوان شاخص آثار برتر، تفکیک آثار فاقد شرایط از ابتدا و ارزیابی تخصصی در قالب گروه‌های علمی تخصصی را می‌توان به عنوان قابل توجه‌ترین ویژگی‌های ارزیابی علمی ششمین جشنواره استان تهران قلمداد نمود.

ملاک انتخاب استادان ارزیاب در این دوره جشنواره چه بود؟ لطفاً به صورت اجمالی نحوه ارزیابی و داوری مقالات را شرح دهید.

دبیرخانه بنا داشت از مشارکت حداکثری مدارس در ارزیابی‌ها و روند اجرایی جشنواره بهره‌مند شود. لذا همان ابتدا از طریق اتوماسیون معاونت پژوهش مرکز، نامه‌ای به مدارس استان تهران برای معرفی ارزیاب فرستاد و از بین افراد معرفی شده توسط مدارس و دوستانی که در سال‌های قبل، سابقه ارزیابی در جشنواره علامه حلی استان تهران را داشتند و همچنین استادانی که در هر یک از گروه‌های علمی ده‌گانه حلی تخصص داشتند، با مشورت کارشناسان مرکز، گروه ارزیابی تشکیل شده و اسامی سرگروه‌ها و اعضای گروه به دبیرخانه مرکزی علامه حلی معرفی شد. با توجه به نظرات دبیرخانه سراسری، مدیر و اعضای گروه‌های ارزیابی انتخاب و تأیید نهایی شد.

در مرحله بعد، جهت پرهیز از ارزیابی سلیقه‌ای، کل آثار بعد از دسته‌بندی و ثبت کد و سطح نویسنده، برای ارزیابی اولیه و تفکیک آثار فاقد شرایط، به کارشناسان معاونت پژوهش مدیریت استان تهران تحویل داده شد و در سه دسته فاقد شرایط، ارزیابی اجمالی و ارزیابی تفصیلی تقسیم‌بندی و آثار برای ارزیابی اجمالی و تفصیلی، مطابق گروه علمی خود، بین ارزیاب‌ها تقسیم شد.

از بین کل آثار برادران، ۱۰۲ اثر به مرحله تفصیلی دوم راه پیدا کرد که از بین اینها سی اثر، امتیاز بالایی هشتاد داشت. پس از بررسی مجدد این آثار توسط کارشناسان، ۲۶ اثر از این آثار تأیید نهایی شد. همچنین از بین ۳۲ اثر برتر خاوران، ۱۴ اثر به عنوان آثار برتر انتخاب شد.

امسال شاهد ارتقاء کمی و کیفی جشنواره هستیم

گفتگو با حجت‌الاسلام سید حجت حسینی
دبیر علمی ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران

سطح علمی این دوره از جشنواره را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ این ارزیابی را با توجه به جشنواره‌های سال‌های قبل نیز بیان نمایید.

ارزیابی جشنواره امسال از نظر کمی و کیفی، با سال‌های قبل تفاوت‌هایی داشته است و شاهد ارتقاء استان در این دو شاخص بودیم. از نظر شمار شرکت‌کنندگان شاهد رشد ۵۶۷ نفری و از نظر شمار آثار، شاهد افزایش ۴۰۷ اثر بوده‌ایم. از نظر کیفیت، آثار جشنواره نیز رشد درخور توجهی داشته است. ارتقای ساختار و محتوای آثار رشد خوبی یافته است و به گزارش دبیر علمی جشنواره سراسری «بهترین آثار جشنواره بعد از استان قم و استان اصفهان، متعلق به استان تهران بوده است». تعیین نمره ۸۰ (میانگین

معرفی آثار برتر
نخستین جشنواره
علامه حلی

استان تهران

رتبه اول بخش مقالات سطح ۱

مخاطب نامه ۴۱ نهج البلاغه از منظر آیت الله مامقانی و علامه محمدتقی شوشتری و بررسی و نقد آن

علیرضا غلامی طهرانی

مدرسه علمیه: فیلسوف الدوله

پایان نامه

یکی از منابع شناخت وقایع و شخصیت‌های تاریخی، بررسی نامه‌هایی است که شخصیت‌ها به تناسب موقعیت‌های مختلف نگاشته‌اند. شناخت شخصیت‌هایی که در زمان امیرالمؤمنین (علیه السلام) می‌زیسته‌اند به خصوص کارگزاران ایشان، از این حیث که می‌تواند زوایایی از تاریخ را روشن سازد قابل تأمل است؛ از این رو، بررسی محتوای نامه‌های امیرالمؤمنین (علیه السلام) به استانداران خود، بسیار پر اهمیت است. نامه ۴۱ نهج البلاغه از پربحث‌ترین نامه‌های حضرت به کارگزاران خود است؛ چرا که در ظاهر بیانگر خیانت مخاطب نامه به حضرت امیر (علیه السلام)، با غارت بیت المال بصره است. طبق نظر عمده مورخین، «عبدالله ابن عباس» مخاطب این نامه است. عده‌ای از رجالیون و شارحین نهج البلاغه همچون علامه شوشتری، به خاطر فضایل ابن عباس، صحت نامه را زیر سؤال برده‌اند. در مقابل، عده‌ای دیگر چون مرحوم مامقانی، ضمن صحه گذاشتن برنامه، ابن عباس را از وثاقت تنزل داده‌اند. اما آنچه واضح است این است که منابع تاریخی، صحت نامه و همچنین خیانت ابن عباس را اثبات می‌کند؛ نویسنده معتقد است با توجه به شخصیت ابن عباس می‌توان چنین گفت که او خود را مجتهد می‌دانسته و بر اساس فتوای خویش در بیت المال تصرف کرده است و به دلیل دوراندیشی سیاسی، این اموال را به مکه منتقل نموده است.

رتبه دوم مقالات سطح ۱

اخلاق قرآنی در گفتار و رفتار امام خمینی(ره)

احمد شورجه

مدرسه علمیه: جامعه امیرالمؤمنین (علیه السلام)

پایان نامه

تاریخ، بارها شاهد ظهور انسان‌هایی بوده که گاه چنان منشأ تأثیر شده‌اند که مسیر اندیشه و تاریخ انسان‌های هم‌عصر و انسان‌های پس از خود را متحول ساخته‌اند؛ بی‌شک، امام خمینی(ره) را می‌توان از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین، تاریخ‌سازان و متحول‌کنندگان بزرگ این عصر نامید. واکاوی وجوه تأثیرگذار امام خمینی(ره) و وجوه تمایز ایشان با دیگر بزرگان و اندیشمندان و شناخت منابع و سرچشمه‌های علمی، اعتقادی و اخلاقی این عالم بزرگ، از مسائل بسیار پر اهمیت روزگار ما است. نویسنده در ابتدا به مسئله نفس و هیئت نفسانی انسان و مهم‌ترین مسائل مربوط به آن پرداخته و توضیحاتی راجع به مکتب قرآن و دیگر مکاتب بیان کرده است. تبیین و تطبیق بعضی از ویژگی‌های اخلاقی چون: تواضع، عطاوت، صبر و توکل، با شخصیت اخلاقی و سلوک رفتاری حضرت امام(ره) از جمله اموری است که در این اثر به آن پرداخته شده. نویسنده معتقد است تخلق به اخلاق الهی، تقید به قیود شرعی و سلوک فردی و اجتماعی مبتنی بر منابع دین، منبع جاذبه و صف‌ناپذیر امام خمینی(ره) در تأثیر بر قلوب بوده است.

رتبه سوم بخش مقالات سطح ۱

بررسی اقوال موجود در بیان مقصود روایت «نية المؤمن خير من عمله»

محمد حسین اقتدارپرور

مدرسه علمیه: فیلسوف الدوله

چکیده

مقصود و مفهوم روایت «نية المؤمن خير من عمله و نية الكافر شر من عمله» منقول از نبی مکرم اسلام ﷺ، منشأ اختلاف نظرهای فراوانی میان علما، اعمّ از شیعه و اهل تسنن شده است؛ این اختلاف نظرها تا بدان جا پیش رفته است که برخی تا ۳۱ وجه در تعبیر این روایت ثبت نموده اند. مسئله اصلی نویسنده در این اثر، آن است که دریابد کدام یک از برداشت های مختلف از این روایت می تواند موجه تر باشد؟ نویسنده در ابتدا ضمن تعریف و تبیین محدوده معنایی هریک از عنوان های «نیت» و «عمل»، اقوال و وجوه مختلف روایت را مطرح و یک به یک مورد بررسی و نقد قرار داده است. نویسنده بر آن است که می توان دو دسته از اقوال موجود را از دیگر اقوال موجه تر دانست؛ دسته نخست اقوالی که مفهوم روایت را به معنای افزون بودن مراد و مطلوب در نیت نسبت به عمل و دسته دیگر، اقوالی که به برتری نیت بر عمل بر اساس برتری قلب که منشأ نیت است، بر سایر اعضا، اشاره دارد.

رتبه اول بخش مقالات سطح ۲

بررسی تفصیلی معنای اطلاق در ولایت مطلقه فقیه

حسین آجورلو

مدرسه علمیه: آیت الله مجتهدی (ره)

چکیده

واژه «اطلاق» در دانش هایی چون ادبیات، حقوق و فقه، بسیار مورد استفاده قرار گرفته و به اصطلاح، مشترک لفظی است. همین مسئله، گاه موجب بروز برخی اشکالات در فهم عبارت های مختلف در دانش های مذکور شده است. لفظ «اطلاق» در عبارت «ولایت مطلقه فقیه» نیز از جمله مواردی است که به دلیل اشتراک در لفظ، موجب برداشت های ناصواب شده است. نویسنده در این مقاله ضمن ارائه تبیین صحیح اصطلاحات متشابه، به بررسی وظایف و شئونات فقیه جامع الشرایط در عصر غیبت پرداخته تا از رهگذر آن، کمیت و کیفیت اختیارات وی در بستر عقل و شرع مورد واکاوی قرار داده شود. نویسنده معتقد است که گستردگی حیطه اختیارات فقیه در امور اجرایی و حکومت داری، جزو لوازم عقلی حاکمیت به شمار رفته و اساساً این اختیارات فراوان به عنوان ابزاری برای تحقق اهداف و وظایف حکومت است که عدم وجود آن، نهاد حکومت را به عنصری بی ثمر و بی خاصیت تبدیل خواهد کرد.

رتبه دوم بخش مقالات سطح ۲

بررسی مشروعیت استخاره با قرآن کریم از منظر روایات

مهران گودرزی

مدرسه علمیه: فیلسوف الدوله

مهم‌ترین و معتبرترین روایتی که در باب استخاره با قرآن کریم وجود دارد «روایت یسع قمی» است که شیخ طوسی (ره) آن را در تهذیب آورده است. اما سند این روایت و سایر اخبار مربوط به این باب قابل خدشه است. بنابراین، نمی‌توان به وسیله روایات باب استخاره با قرآن کریم مشروعیت این نوع استخاره را به صورت قطعی ثابت کرد و آن را منتسب به شارع مقدس دانست. نویسنده معتقد است که پس از آن امید شدن از طریق مذکور، می‌توان به عموم روایات باب قرعه که اکثر فقها در صحت استناد به آن اتفاق نظر دارند متمسک شد؛ همان گونه که برخی علما از این روش استفاده نموده‌اند. نکته قابل توجه آن که روایات منع از تفأل به قرآن، علاوه بر ضعف در سند، ناظر بر این بحث نیست؛ زیرا استخاره یعنی طلب خیر از خداوند متعال اما تفأل یک نوع غیب‌گویی و خبر از آینده است. از سوی دیگر، برخی علما نهی در روایات تفأل را ناظر به استخاره عوام الناس دانسته‌اند.

پایه

رتبه سوم بخش مقالات سطح ۲

مرگ مغزی و اهداء اعضا از منظر فقه اسلامی

میثم حیدری

مدرسه علمیه: امام خمینی (ره) تهران

هر ساله تعداد بسیار زیادی از بیمارانی که نیازمند پیوند عضو هستند بر اثر عدم دسترسی به عضو مورد نیاز، جان خود را از دست داده و یا زندگی را با مشقت‌های بسیار شدید ادامه می‌دهند. امروزه در بسیاری از کشورها پیوند اعضای بیماران مرگ مغزی، به مسئله‌ای رایج و قانونی بدل شده است؛ اما این مسئله در ایران به دلیل پیچیدگی‌های فقهی و قانونی با چالش‌هایی مواجه بوده است. مسئله نویسنده آن است که آیا اهداء اعضای بیمار مرگ مغزی از منظر شرع جایز است یا خیر؟ برای یافتن پاسخ مسئله ابتدا باید به چند سؤال دیگر پاسخ داد، از جمله: آیا مرگ مغزی، از نظر شارع مرگ محسوب می‌شود یا تداوم حیات؟ وضعیت فرد مبتلا به مرگ مغزی استقرار دارد یا ندارد؟ و اگر اهداء اعضای وی جایز است، تحت چه عنوان فقهی قرار می‌گیرد و طریق استنباط آن چیست؟ نویسنده معتقد است که با «حیات غیر مستقر» قلمداد کردن مرگ مغزی می‌توان اهداء اعضا را جایز دانست.

پایه

رتبه اول بخش مقالات سطح ۳

مدی طاعة الولد للوالدين

علی قورچیان

مدرسه علمیه: امام خمینی (ره) تهران

المستخلص

إنّ للوالدين مكانة عالية لا يتطرق إليها ريب. تدلّ الأدلة الأربعة على وجوب الإحسان والبرّ إليهما. إنّما البحث في مدى طاعة الولد لهما. رغم أنّ هذه القضية تحظى باهتمام خاصّ غير أنّ كثيراً من الأصحاب لم يوفقوا حقها من البيان إلّا بعض اللقطات المتفرقة بين طيّات كتبهم؛ الذي يتحصل من الآيات والأخبار وجوب البرّ والإحسان والمصاحبة المعروفة وحرمة العقّ والإيذاء دون الطاعة المطلقة. الأدلة التي يظهر منها وجوب الإطاعة علي حدّ الإطلاق في بعضها إشكالات من حيث السند وكلّها قاصرة الدلالة عن إفادة هذا المعنى ولا يتواجد ممّا بين أيدينا دليل يعتدّ به ليتمكن منه استفادة وجوب مطلق الطاعة. ظاهر كلمات البعض أو تصريحهم يشير إلى وجوب الطاعة المطلقة وتجاه ذلك يظهر من كلام بعض الفحول عدم وجوب ذلك وقلّما من صرح. فعلى التحقيق سوى الواجب والحرام يجب الطاعة فيما لا يلحقه خسائر فادحة لو استلزم تركه الإيذاء ويعتبر من العقّ فيقدر على تركه مع عدم اطلاعهما والذي يهّمه الشارع رضاهما وأما ما يلحقه فالانقياد فيه غير واجب وعليه أن يبذل جهده في تحصيل رضاهما. ما أثبت من وجوب الطاعة لا يجب بعد مماتهما بل الواجب بمقتضى الأخبار بعد الموت، البرّ، لو صدر من الأب أو من الأمّ ضده فعندما يجب امتثاله فعلياً أن يقدم جانب الأمّ. ثمّ المراد من الأب أو الوالد والأمّ أو الوالدة هما اللذان ولداه مباشرين. المكلف بالبرّ وشبهه، الولد الذي يكون ابناً أو بنتاً لأبويه بدون واسطة. وجوب برّ الوالدين وحرمة عقوقهما لا يتوقفان على الإيمان والإسلام والحريّة والعقل والرشد.

رتبه دوم بخش مقالات سطح ۳

بررسی و نقد آراء مستشرقان درباره حقوق اجتماعی زن در اسلام: مطالعه موردی «ورزش»

مسعود سوهانی

مدرسه علمیه: امام خمینی (ره) تهران

چکیده

مستشرقان فمینیست ادعا دارند که مردان مسلمان با تفاسیر و برداشت‌هایی مردسالارانه زنان مسلمان را در بسیاری از عرصه‌های فعالیت اجتماعی از جمله ورزش ممنوع و محدود نموده‌اند. از اینرو بیان نموده‌اند که تلاش دارند تا با استمداد از تجزیه و تحلیل متنی هرمنوتیک به بازتفسیری متون مقدس اسلامی (قرآن و حدیث) بپردازند و با به چالش کشیدن تفاسیر مردان این ادعا را به اثبات رسانند که در اسلام انجام ورزش زنان اشکالی ندارد. در این مقاله ابتدا به طور خلاصه دیدگاه‌های مستشرقان درباره ورزش زنان در اسلام بررسی می‌گردد، سپس با تکیه بر آراء شیعه اثنی عشریه نقدی صورت می‌پذیرد تا اولاً اثبات شود که اتهام وارده از سوی مستشرقان درباره ممنوعیت ورزش زنان در اسلام درباره مذهب شیعه اثنی عشریه نادرست است و ثانیاً از آنجا که روش تجزیه و تحلیل متنی آنان دارای اشکال‌های متعدد است، تفسیر نوین مورد ادعای ایشان قابل پذیرش نیست.

رتبه سوم بخش مقالات سطح ۳

سبک یا سبک‌های زندگی اسلامی؛ چالشی در تبیین مفهوم سبک زندگی از منظر اسلام

محمد سیدغراب

مدرسۀ علمیه: امام خمینی (ره) تهران

این مقاله پیرامون امکان‌های مختلف سبک زندگی اسلامی از منظرهای گوناگون نگاشته شده است. نویسنده در این مقاله کوشیده است به تبیین پاسخ‌های ریشه‌ای‌ترین سؤالات طرح شده پیرامون شیوه و سبک زندگی و بررسی آراء و نظرات مختلف پیرامون رابطه دین و سبک زندگی و در نهایت به طرح مسائل عینی‌تر مرتبط با نظریه‌های سبک زندگی اسلامی بپردازد. نویسنده معتقد است که طرح سؤالات مهم و اساسی پیرامون مفاهیم و دیدگاه‌های مختلف در این زمینه، مقدمه‌ای برای نظریه پردازی دقیق در رابطه با سبک زندگی اسلامی توسط صاحب نظران و متخصصان این حوزه است. هر قدر بر عمق و اهمیت سؤالات و شفافیت و دقت دیدگاه‌های ارائه شده افزون گردد می‌توان مبانی شفاف‌تری پیرامون مسائل مطرح شده اتخاذ نمود و به تولید نظریات دقیق و متناسب در حوزه سبک زندگی اسلامی کمک کرد.

پیکر

رتبه اول بخش مقالات سطح ۴

صحت تمسک به اطلاق برای اثبات توصیلت واجب (از دیدگاه محقق نائینی و محقق خوئی و نقد و بررسی آن)

میثم رستمی

مدرسۀ علمیه: فیلسوف الدوله

از جمله بحث‌های مهم اصولی، اصالت توصیلی یا تعبدی بودن در واجبات شرعی است. این بحث در میان قدامت مؤنه چندانی نداشته و با تمسک به اطلاق اوامر، توصیلی بودن واجب را ثابت می‌کردند؛ اما در میان اصولیون متاخر، ادله‌ای عقلی بر استحاله تقیید واجب به وجوه قصد قربت اقامه شده است که به تبع آن در صحت تمسک به اطلاق برای اثبات توصیلت خدشه وارد آمده است. محقق نائینی (ره) از جمله قائلین به امتناع تقیید و عدم جواز تمسک به اطلاق امر برای اثبات توصیلت است. در مقابل عده‌ای از اصولیون متاخر بر امکان تقیید و جواز تمسک به اطلاق اصرار ورزیده‌اند که محقق خوئی (ره)، در عداد این دسته از اصولیون جای دارد. با بررسی ادله استحاله و تأمل در آنها، اشکالات ادله خودنمایی نمود و نویسنده را متقاعد کرد که نمی‌توان قائل به امتناع تقیید مذکور شد. در نتیجه تمسک به اطلاق برای اثبات توصیلت به قوت خود باقی ماند. البته نویسنده در صورت امتناع تقیید نیز قائل به جواز تمسک به اطلاق است. دلیل این مطلب، نگاه عرفی و به دور از دقت‌های عقلی مصنف در حیطة فهم نصوص و ادله است.

پیکر

رتبه اول بخش تحقیقات پایانی سطح ۲

مباحث فقهی حضور زنان در عرصه هنرهای نمایشی از دیدگاه اسلام

فاطمه صادقی

مدرسه علمیه: حضرت عبدالعظیم (ع)

چکیده

اصطلاح «هنرهای نمایشی» به شکلی از هنر اطلاق می‌گردد که در آن، هنرمند با استفاده از بدن و فیزیک خود و نیز بهره‌گیری از وسایل و امکانات دیگر، به خلق هنر خود پرداخته و شامل انواع تئاتر، سینما، تعزیه، کنسرت‌های موسیقی، رقص و تبلیغات تجاری می‌گردد که نقطه اشتراک همگی آن‌ها یک چیز بوده و آن هم عبارت است از «سامان دهی یک حرکت منسجم هنری به منظور دیده شدن» که این دیده شدن، گاه در قالب سینما به منصف ظهور می‌رسد و گاه در قالب تئاتر. هنر نمایش امروزه ابزاری گشته برای سلطه بیگانگان بر سرنوشت دیگران و در این میان، زنان یکی از بهترین ابزارها برای این منظور هستند. چگونگی به کارگیری زنان در صحنه هنر نمایش و سابقه تاریخی نه چندان روشن آن و استفاده از زن به عنوان وسیله اغواگری و ایجاد انحراف و به عنوان کالای جنسی در صحنه نمایش، عده‌ای را معتقد ساخته که اصولاً این بخش از رسانه‌های تبلیغی نمی‌تواند عرصه مناسبی برای حضور بانوی مسلمان باشد. اکنون و پس از گذشت بیش از سه دهه از عمر انقلاب اسلامی در ایران و با توجه به موج بیداری در کشورهای اسلامی منطقه و در سطح جهان، بایسته است یک بار دیگر و این بار به طور نمادین و همه جانبه زمینه‌های حضور همراه با اخلاق زن در عرصه هنر بررسی گردد. از این رو، با توجه به مسئولیت و کارکرد دانش فقه در گره‌گشایی مشکلات و حل مسائل پیش روی جامعه دینی، ضروری است درستی یا نادرستی حضور زنان مسلمان در عرصه هنرهای نمایشی مورد بررسی قرار گیرد. هدف از نگارش این تحقیق تلاشی است برای پاسخی موجه به این پرسش که «آیا می‌توان هم هنرمند بود و در عین حال، هنر خود را همراه با تعهد ارائه نمود؟». می‌توان از مجموع تحلیل‌ها و مباحث مطرح شده در این تحقیق، چنین نتیجه‌گیری کرد که شرع مقدس اسلام به شرط رعایت حدود شرعی، مانعی برای حضور زنان در عرصه هنرهای نمایشی قرار نداده است.

رتبه دوم بخش تحقیقات پایانی سطح ۲

تربیت اخلاقی از دیدگاه امام علی (علیه السلام)

ساره سادات حسینی

مدرسه علمیه: قاسم بن الحسن (علیه السلام)

کتابخانه

انسان، برترین مخلوق خداوند است و تمام زمینه‌های رشد و کمال در وجود او قرار داده شده تا به مقام خلیفه الهی رسد؛ این هدف، جز با تربیت دینی و اخلاقی که انسان را از بُعد حیوانی دور می‌کند و به بُعد والای انسانی می‌رساند، ممکن نیست. حضرت امام علی (علیه السلام) در زمینه تربیت دینی و اخلاقی توصیه‌هایی بسیار مهم و گرانسنگ ایراد فرموده‌اند که در این پژوهش، تلاش شده به برخی از مهم‌ترین آن‌ها پرداخته شود. تربیت، دارای نظامی منسجم و ویژه است که از بخش‌های چون: اصول تربیتی (قوانین حاکم بر تربیت)، مبانی تربیتی (گزاره‌هایی که بیانگر تمامی موقعیت‌ها و امکانات انسانی است)، روش‌های تربیتی (شیوه و راه رسیدن به تربیت)، اهداف تربیتی (اغراض مربی و مربی در فرآیند تربیت) و آسیب شناسی تربیتی (شناختن عیوب و نقص‌های تربیت) تشکیل شده است. تربیت اخلاقی در اسلام، واجد ویژگی‌های مهمی چون: ابتدا بر مفروضات متافیزیکی، تقدم بنیان‌های ثابت بر تربیت اخلاقی، اقتدارگرایی و الگو محور بودن است. بسیاری از گزاره‌های تربیتی در نهج البلاغه، در مقام تبیین اصول، مبانی، روش‌ها، اهداف و آسیب‌های تربیت اخلاقی است. برخی از مهم‌ترین مبانی تربیتی، ترجیح فرایض بر نوافل و ترجیح عدل بر جود و نیز از مهم‌ترین اصول تربیتی، تأثیر وضعیت محیطی و اجتماعی و عدالت‌ورزی است. همچنین از مهم‌ترین روش‌های تربیتی در نهج البلاغه می‌توان به روش حکمت و روش موعظه اشاره کرد؛ قرب الهی و شکوفایی عقل، مهم‌ترین اهداف تربیتی، و مسئله تردید در آموزه‌ها و اعتقادات دینی و سستی در انجام تکالیف دینی از مهم‌ترین آسیب‌ها در امر تربیت اخلاقی است که در شیوه تربیتی امام علی (علیه السلام)، بدان‌ها توجه داده شده است. حاصل آنکه، تربیت اخلاقی از دیدگاه امام علی (علیه السلام) دارای مبانی، اصول، اهداف، روش‌ها و آسیب شناسی ویژه‌ای است. داده‌های اولیه پژوهش حاضر به روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری شده و با استفاده از روش توصیفی به طور عمده و روش تحلیلی در مواردی تدوین شده است.

رتبه سوم بخش تحقیقات پایانی سطح ۲

دیدگاه‌های امام سجاده (علیه السلام) در مناجات التائبین

ناهد بهمن آبادی

مدرسه علمیه: قاسم بن الحسن (علیه السلام)

چکیده

دعا و مناجات از مهم‌ترین راه‌های ارتباط میان انسان و یگانه معبود هستی، به شمار می‌آید. مناجات یکی از اقسام دعاست. در فرهنگ اصیل و نورانی اسلام، گزاره‌های تربیتی فراوانی در قالب دعا و مناجات بیان شده است. یکی از مهم‌ترین و ارزشمندترین مناجات‌های رسیده از اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، مناجات نغز، پرمغز و فصیح «خمس عشر» است. این نجوا از لسان مبارک حضرت سید الساجدین (علیه السلام)، صادر شده و دارای پانزده محور درخور توجه و پرمحتوا است. این مناجات علاوه بر اعتبار در محتوا، از جهت سندی نیز دارای اعتبار و اهمیت است. از مهم‌ترین فرازهای این مناجات نورانی، «مناجات التائبین» است. مسأله‌ی «توبه» یکی از ارکان اصلی و مهم‌ترین مراتب سلوک الی الله به شمار می‌رود و از این جهت دارای ارزش فراوانی است. حضرت زین العابدین (علیه السلام) در مناجات التائبین، «گناه» را متعلق توبه برشمردند و توجه به آثار سوء گناه، جلب رضایت الهی، احیای دل، تواضع، یافتن مراد حقیقی و... را از مهم‌ترین عوامل توبه دانسته‌اند و مواردی چون: مرگ قلب، گستاخی بر ارتکاب به گناه و جهل را از جمله موانع در این سیر الهی می‌دانند. ایشان به بالاترین درجه‌ی توبه که توبه‌ی نصوح است با توجه به آیات قرآن اشاره فرمودند. در این مناجات از خداوند که مرجع حقیقی توبه است یاد شده و در این بیان صفاتی از خداوند، همچون علم، قدرت، حلم و رفق که یاری‌گر انسان در مسیر توبه است، ذکر شده. در میان مناجات‌های خمس عشر، «مناجات التائبین» دارای مضامینی والا و پرمحتوا است و بر اهمیت «توبه» تأکید می‌کند. روش گردآوری داده‌های اولیه در این تحقیق، کتابخانه‌ای و روش داده‌پردازی و تدوین، توصیفی-تحلیلی است.

رتبه اول بخش پایان نامه سطح ۳

علم پیشین الهی و مسأله جبر و اختیار با تأکید بر آراء قاضی عبدالجبار، غزالی و ملاصدرا

نفیسه مازوساز

مدرسه علمیه: مرکز تخصصی حضرت فاطمه (س) سطح ۳

چکیده

موضوع «علم پیشین الهی به مخلوقات» و چگونگی نسبت میان این علم و مسأله جبر و اختیار یا به عبارتی کیفیت نسبت فاعلیت انسان با فاعلیت الهی، از مهمترین مسائل فکری بشر بوده و در عرصه‌های گوناگون علوم، همچون: فلسفه، کلام، حقوق و اخلاق، به شکل‌های مختلف مطرح شده است؛ هرچند که به نظر می‌رسد جنبه کلامی آن، واجد اهمیت بیشتری است؛ چرا که تأثیر دو عامل الهی علم واجب تعالی و عامل انسانی و نحوه ارتباط آن دو در تحقق افعال انسانی، پیامدهای فلسفی و کلامی بیشماری به دنبال دارد که در این میان از سوی مکاتب کلامی، آراء سه‌گانه‌ای مطرح شده است.

معتزله از جمله قاضی عبدالجبار در مورد علم پیشین الهی به «ثبوتات ازلیه» و در مسأله جبر و اختیار نیز به نظریه «تفویض» یعنی اختیار تام انسان در صدور افعالش معتقدند. اشاعره نیز از جمله غزالی در مسأله اول [علم پیشین الهی]، «علم واجب تعالی را زائد بر ذات و به نحو کلی» می‌دانند و در مسأله دوم [جبر و اختیار]، نظریه «کسب»، یعنی سلب قدرت انسان در وقوع و صدور افعالش را پذیرفته‌اند. در این میان، حکمای حکمت متعالیه، ضمن مردود اعلام داشتن دو نظریه قبل، علم پیشین الهی را «علم اجمالی در عین کشف تفصیلی» دانسته، و در مسأله دوم [جبر و اختیار]، نظریه «امر بین الامرین» که ایده‌ای متعادل و راهگشاست را پذیرفته‌اند؛ بدین ترتیب، نه همچون معتزله، به جهت اختیار تام انسان در صدور افعالش، علم الهی را زیر سؤال برده، و نه مانند اشاعره به جهت استیلای علم الهی در نحوه صدور افعال انسان، دچار لغزش شده‌اند؛ اگرچه از منظر حکمای حکمت متعالیه، وجوب فعل، اقتضای علم الهی است اما فعل انسانی را با قید مسبوق بودن آن به اختیار، موجه ساخته‌اند؛ از این رو، افعال اختیاری انسان، متعلق علم خداوند است. این نظریه به شایستگی توانسته است میان علم نامحدود و گسترده الهی و اختیار انسان آشتی برقرار کند. به نظر می‌رسد جمع میان این دو مدعا و تحلیل آن، نتایج ارزشمندی از جمله معناداری و هدفمندی زندگی، ایجاد انگیزه برای تحول وضعیت موجود و تسلیم نشدن در برابر ناملایمات را به دنبال می‌آورد.

رتبه دوم بخش پایان نامه سطح ۳

تبیین و تحلیل فلسفی چگونگی و چیستی دمیدن روح در بدن از دیدگاه ملاصدرا

فاطمه فروزان کیا

مدرسه علمیه: مرکز تخصصی قبا سطح ۳

چکیده

پاسخ متفاوت به سوال از چیستی روح، بدن و نحوه دمیده شدن آن در بدن و دمنده روح، از سوی مکاتب فلسفی، کلامی و عرفانی، موجب بروز آرای متفاوت و گاه متعارضی شده است. این تحقیق در صدد است تا از دیدگاه حکمت متعالیه، به بررسی این مسئله بپردازد. بر اساس نظریه وحدت تشکیکی وجود که ستون حکمت متعالیه است، روح، بدن، دمیده شدن روح در بدن و دمنده آن، اموری تشکیکی اند. روح که از عالم امر است، با حفظ وحدت و بساطت، نوعی تدبیر و تنزل و در نتیجه، نوعی تکثیر پیدا می کند تا آسمان ها و زمین و از جمله ابدان و نفوس جزئی مربوط به آنها را بسازد؛ سپس صعود و عروج کرده، تمام آنچه را که به تفصیل و تکثیر درآورده، به حالت وحدت سابقش بر می گرداند. جسمی که در عالم مثال و خیال قبل از دنیا وجود دارد، علت وجودی جسم در مرتبه حس و دنیاست. تمام حالت های جسم مادی، از زمان نطفه تا مرگ در عالم خیال قبل از دنیا، دارای وجود جمعی واحد است؛ زیرا عالم محسوس همانا بخشی از عالم مثال است که با زمان و مکان مقید شده و به ادراک ما در می آید. انسانی که در عالم محسوس است، این مراتب هستی و روند علی از بالا به پایین را معکوس فهم می کند و گمان می برد مرتبه پایین تر یعنی جسم مادی، علت مرتبه بالاتر یعنی نفس حیوانی است. به عبارت دیگر، چنین گمان می کند که نفس در ابتدای حدوث اش جسمانی است اما با حرکت جوهری اشتدادی به نفس مجرد حیوانی یا انسانی بدل می شود. تفکیک بدن از روح و تقدم مرحله تسویه بدن از مرحله دمیدن روح نیز بر اساس همین نظرگاه ما در عالم محسوس است. در واقع، این روح است که تقدم علی بر بدن داشته و با نزولش، مقید و محجوب شده و به شکل بدن ظاهر شده است؛ اما در ظاهر، ما با دیدن تدریجی این رفع حجاب، فکر گمان می بریم روح از نوعی تحول و حرکت در بدن ایجاد شده است و این امر را دمیده شدن روح به جسم قلمداد می کنیم. از همین منظر، ملاصدرا معتقد است بدن برزخی بعد از دنیا نیز بر اثر اعمال و ملکات انسان در دنیا، ساخته شده و در صورت تسویه مناسب، در چهل سالگی، مرتبه برتری از روح الهی بر آن دمیده می شود.

رتبه اول بخش کتاب سطح او

ولایت فقیه ضامن خاتمیت شریعت اسلام

مدرسه علمیه: دارالمبلغین فلسفی

سید امیر حسین هاشمی الحسینی

مقدمه

مسئله «حکومت اسلامی» و «ولایت فقیه» از مسائلی است که فقه‌های شیعه از بدو تأسیس فقه شیعی بدان پرداخته‌اند و این مباحث تا به امروز ادامه داشته و بنا بر اهمیت موضوع، فقه شیعه از آن فارغ نخواهد شد. ماحصل کنکاش در ادله عقلی و شرعی تولید «نظریه ولایت فقیه» است که در امتداد خود به تأسیس «اصل ولایت فقیه» منجر شده و مقبولیت عمومی در میان متشرعین یافته است. آرمان اصل ولایت فقیه، تأسیس نظام سیاسی مبتنی بر قواعد احکام در پهنه جوامع اسلامی و شروع زمینه سازی برای تحقق قیام حضرت حجت (عج) و زدودن موانع مسیر وقوع فرج است و امروز این مهم در مراحل ابتدایی خود محقق شده است. نظام ولایت فقیه برخاسته از اصل ولایت فقیه که اصلی فقهی و کلامی است و بر مبانی دینی و معرفت شناسی استوار است، به عنوان تنها نظام سیاسی - دینی در عصر غیبت در جوامع اسلامی مطرح است.

اکنون که انقلاب اسلامی در آستانه ورود به پنجمین دهه از عمر خویش است، دشمنان اسلام این مهم را فهمیده‌اند که جریان نظام ولایت فقیه با قدرت سخت و حتی نرم برون دینی متوقف نمی‌شود و لاجرم باید باورهای مردم نسبت به مشروعیت نظام مورد خدشه قرار گیرد. از این رو شاهد آنیم که جریان نفوذ در حوزه‌های علمیه شکل گرفته و مرجع سازی‌های متعدد در مراکز حوزه‌های علمیه جهان تشیع و حمایت مالی و رسانه‌ای از آنان روز به روز افزایش می‌یابد و با استفاده از شبکه‌های ماهواره‌ای و فضاهای مجازی اینترنتی از قول این مراجع ساختگی، عدم مشروعیت نظام ولایت فقیه با ادله دینی به افکار جوامع تزریق می‌شود. این خطر زمانی مضاعف می‌شود که خبر از تأسیس مراکز آموزشی حوزوی در حجم وسیع در مناطق محروم جوامع شیعی به گوش می‌رسد و می‌بینیم که جریان نفوذ سوار بر امواج محبت شیعیان نسبت به شعائر دینی و علی‌الخصوص عزاداری‌های مذهبی در سایه ترویج مناسک خشن و بی محتوا به ترویج ضدیت با نظام ولایت فقیه می‌پردازند.

نویسنده در این کتاب، مبانی حکومت اسلامی و ادله ولایت فقیه را گرد هم آورده و سعی نموده اشکالات مطرح شده را به طور کامل پاسخ دهد. از خصوصیات این کتاب می‌توان به بهره‌گیری نویسنده از «فعل معصوم» و اختصاص بایی با عنوان «ولایت فقیه در عصر حضور» و همچنین طرح امکان مطلوبیت ولایت فقیه با ادله که همان وقوع در عصر معصوم است - اشاره داشت. توجه به مسئله «مذاق شارع» و استفاده روشمند از مباحث رجالی را نیز می‌توان از دیگر خصوصیات این کتاب برشمرد.

رتبه دوم بخش کتاب سطح او

عوامل پنج‌گانه انسان (ذر، ناسوت، ملکوت، جبروت، قیامت)

زهرایوسفی مصری

مدرسه علمیه: مشکوة

مقدمه

همانطور که میدانیم پژوهش فعالیتی منسجم برای رسیدن به شناختی روشن‌تر از مفاهیم پیرامون ماست. در مجموع پژوهش راهی برای گسترش مرزهای دانش و گشودن افق‌های تازه برای آیندگان است. . . پژوهشگر فردی است که با روش‌های علمی، در صدد رسیدن به شناختی تازه از مسائل و مفاهیم گوناگون است. او با استفاده از ابزارهای گوناگون به مشاهده دقیق‌تر و عمیق‌تر پدیده‌های پیرامون خود می‌پردازد. پژوهشگر با نگاهی نقادانه و موشکافانه به پیرامون خود می‌نگرد و برای رفع مشکلات جامعه و ارائه بهترین راهکارهای عملی، اطلاعات موثقی در اختیار متولیان امور می‌گذارد. در دنیای امروز، دانایی یکی از محورهای شاخص‌های اصلی پیشرفت و تعالی هر جامعه به شمار می‌رود. سنجش سطح دانایی به میزان تولید و مصرف اطلاعات و گسترش دانایی به دسترسی سریع و آسان به منابع علمی موثق وابسته است. دانسته‌های ما یا با مطالعه منابع اطلاعاتی موجود و یا بنا به پژوهش‌هایی که خود انجام می‌دهیم، به دست می‌آید.

کتاب عوامل پنج‌گانه انسان (ذر، ناسوت، ملکوت، مثال، قیامت) در آیات و روایات کتابی است که هدفش آگاهی مخاطب از عالم‌های است که شامل سه بخش قبل از دنیا، در دنیا، و بعد از دنیا می‌باشد. اکثر مردم با این دیدگاه که فکر میکنند که این دنیا و قیامت فقط وجود دارد در صورتی که انسان قبل از ورود به دنیای مادی در دنیای دیگری به نام عالم ذر بوده است که بین علما و اندیشمندان اختلاف نظرهایی وجود دارد. حتی انسان که در دنیای مادی هستند عوامل دیگری وجود دارد که بعضی از عرفای ما با مکاشفه کشف شهود به آن دست یافته‌اند. تعاریف عالم و غیب، برزخ، بهشت و دوزخ، تعاریف اعراف و شفاعت، صراط و میزان، عوامل سه‌گانه در قرآن؛ بررسی عالم ذر، تجرد، مثال و ناسوت، مراتب کشف و شهود، تأملی بر سؤال و جواب برزخی، نشانه‌ها و اوصاف قیامت، قیامت از دیدگاه قرآن و روایات و معاد جسمانی از نگاه کلی در قرآن و روایات از جمله سرفصل‌های این کتاب است.

رتبه اول بخش کتاب/مقاله ترجمه

ترجمه مبانی جامعه‌شناسی دین اثر اندرو مک‌کینون

محمد حسین عبدی

مدرسه علمیه: امام حسن مجتبی (ع) تهران (شفق)

سخن مترجم

هزاران سال است که دین تأثیر نیرومندی بر زندگی بشر داشته است. دین، به اشکال مختلف، در همه جوامع شناخته شده بشری وجود دارد. قدیمی‌ترین جوامعی که می‌شناسیم و از آنها فقط یافته‌های باستان‌شناسی در دست داریم، نشانه‌های واضحی از نمادها و مناسک دینی از خود به جا گذاشته‌اند. در سراسر دوره بعدی تاریخ، دین همچنان یکی از بخش‌های اصلی تجربه انسان بوده و بر چگونگی درک و کنش ما در قبال محیط زندگی مان تأثیر گذاشته است. رهیافت‌های جامعه‌شناسانه به دین، هنوز هم به شدت تحت تأثیر سه نظریه پرداز کلاسیک جامعه‌شناسی است: «مارکس»، «دورکیم» و «وبر». در این مقاله به معرفی و ترجمه اثر ارزشمند جامعه‌شناس اسکاتلندی، «آندرو مک‌کینون»، است که در حال حاضر، در دانشگاه «آبردن»^۱ به تدریس مشغول است. ایشان به عنوان سردبیر مجله جامعه‌شناسی دانشیار کانادا تألیفاتی را در زمینه جامعه‌شناسی رادیکال دین به رشته تحریر درآورده است. مقاله پیش رو یکی از تألیفات ایشان درباره جامعه‌شناسی دین است. او تلاش دارد که وبر و مارکس را به عنوان متفکران کلاسیک در جامعه‌شناسی دین به خواننده معرفی نماید؛ در واقع او به بسیاری از موضوعات دیگر و به آنچه که مارکس و وبر خود اهمیت می‌دهند نمی‌پردازد. به نظر من مک‌کینون، مارکس و وبر نه تنها برای ما بسیاری از مهمترین ابزارهای مفهومی جامعه‌شناسی را به منظور مطالعه جامعه‌شناسانه دین به ارث گذاشته‌اند؛ بلکه مارکس و وبر هر دو مخاطب را به سمت موارد مهم با محدوده‌های کمتر هدایت می‌کنند.

رتبه اول بخش کتاب تصحیح و تعلیق

تصحیح رساله‌ای از شهرستانی

ایمان نیکجه فراهانی

مدرسه علمیه: شیخ عبدالحسین (ره)

مقدمه

ترجمه حاشیه ملا عبدالله

کتاب ترجمه حاشیه ملاعبدالله، درواقع ترجمه‌ای است از حاشیه ملا عبدالله بر قسمت منطق کتاب «تهذیب المنطق و الکلام» تفتازانی (تفتازانی، مسعود بن عمر، ۷۲۲ - ۷۹۲ق). از این ترجمه نسخه‌های خطی فراوانی وجود دارد که هنوز چاپ نشده است. نسخه‌ای سنگی از آن در کتابخانه مجلس شورای اسلامی به شماره ۱۳۵۷۴ وجود دارد که دارای معایبی است؛ از آن جمله که مشخص نیست براساس کدام نسخه خطی نگاشته شده؛ دوم آنکه متن تهذیب به خوبی از متن حاشیه متمایز نگردیده و سوم آنکه به نظر می‌رسد تصحیح از روی نسخه واحدی صورت گرفته چرا که نسخه بدل‌ها در حاشیه ذکر نشده است. بنابراین، تصحیح انتقادی صورت نپذیرفته که هر سه اشکال فوق در متن تصحیح شده کنونی رفع گردیده است.

شیخ آقابزرگ تهرانی نسخه‌ای از «احقاق الحق» قاضی نورالله شوشتری را که به قلم محمد بن محمود بن حسن بن محمود بن محمد بن علی حسینی موسوی گرمرویی شهربانی بوده و آن را در ۱۰۶۸ق. به انجام رسانده دیده است و احتمال داده که شهرستانی همین کاتب باشد و شهرستانی کلمه تصحیف شده شهربانی باشد.

در برخی فهرست‌ها به نام مترجم اشاره نشده است، لیکن برخی فهرست‌ها این کتاب را ترجمه و نگاشته محمد حسینی شهرستانی (حسینی شهرستانی، محمد بن محمود)، م قرن ۱۰ دانسته‌اند.

آیه الله استادی در فهرست نسخ خطی کتابخانه حوزه علمیه فیضیه (قم) آورده است که این ترجمه از جمال الدین محمد بن محمود شهرستانی است و برخی نیز آن را مانند اصل آن از ملا عبدالله یزدی درگذشته ۹۸۱ دانسته اند.

با توجه به قرائنی که وجود دارد و همچنین دیباچه نسخه خطی شماره ۴۵۵۹ کتابخانه دانشگاه که نام مترجم شهرستانی ذکر شده و با توجه به نظریه آیه الله استادی و صاحب الذریعه، به نظر می‌رسد که انتساب نسخه به مرحوم شهرستانی مناسب تر باشد؛ والله العالم.

در کتابخانه مجلس شورای اسلامی، نسخه خطی «ترجمه و شرح باب حادی عشر» از افضل الدین محمد بن تقی بن محمد بن غیاث الدین محمود حسینی موسوی شهرستانی از علمای قرن ۱۱ق را یافتیم که ظاهراً با محمد بن محمود شهرستانی نسبتی دارد.

نسخه شناسی

در تصحیح از نسخ ذیل استفاده شده است:

(الف) نسخه کتابخانه فیضیه قم، شماره نسخه: ۱۵۱۵، نستعلیق: محمد ابراهیم بن عبداللطیف شولستانی، تاریخ کتابت: ۱۱۱۵ق؛

(ب) کتابخانه مدرسه مروی تهران، شماره ۸۸۵، رقعی، تحریر سده ۱۱؛

(پ) قم، کتابخانه عمومی مدرسه آیه الله گلپایگانی (قم)، شماره نسخه: ۷۱۱۸، تاریخ تحریر: ۱۲۵۲ق،

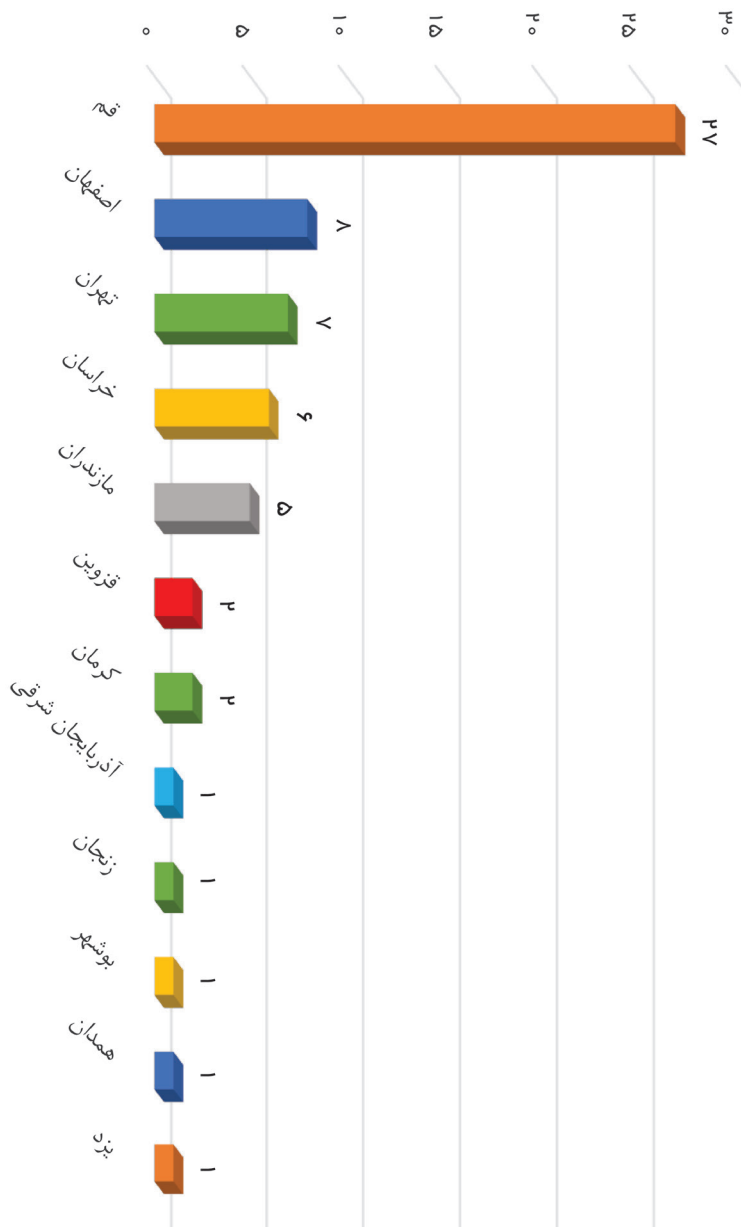

آمار و اطلاعات
نهمین جشنواره
علامه حلی
استان تهران

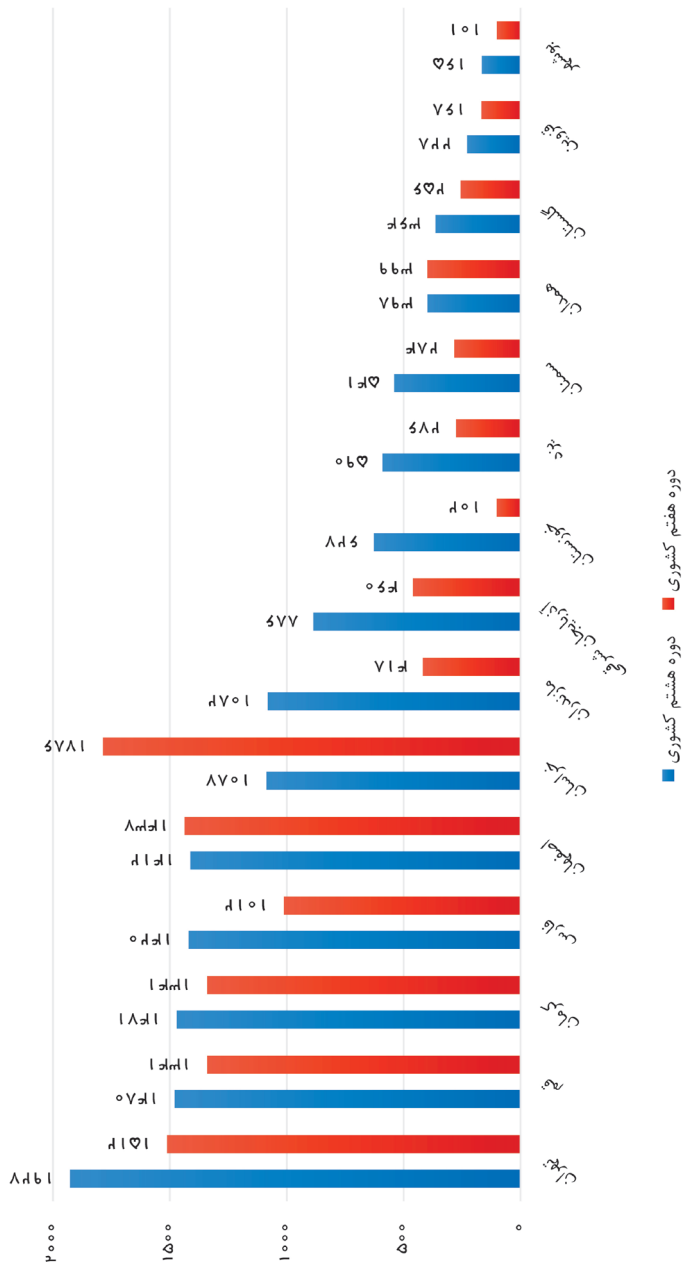
آمار کلی ششمین جشنواره علامه حلی استان تهران

تعداد	برادران	خواهران	جمع کل
شرکت کنندگان	۸۴۵	۷۱۷	۱۵۶۲
آثار ثبت شده در دبیرخانه	۱۱۰۳	۸۲۴	۱۹۲۷
آثار فاقد شرایط اولیه	۵۲۵	۳۱	۵۵۶
آثار راه یافته مرحله اجمالی	۴۷۳	۷۹۳	۱۲۶۶
آثار راه یافته مرحله تفصیلی	۱۹۹	۳۱۹	۵۱۸
رتبه اول	۷	۲	۹
رتبه دوم	۳	۳	۶
رتبه سوم	۳	۱	۴
آثار شایسته تقدیر	۷	۲	۹
آثار شایسته تحسین	۶	۶	۱۲
آثار برگزیده	۲۶	۱۴	۴۰

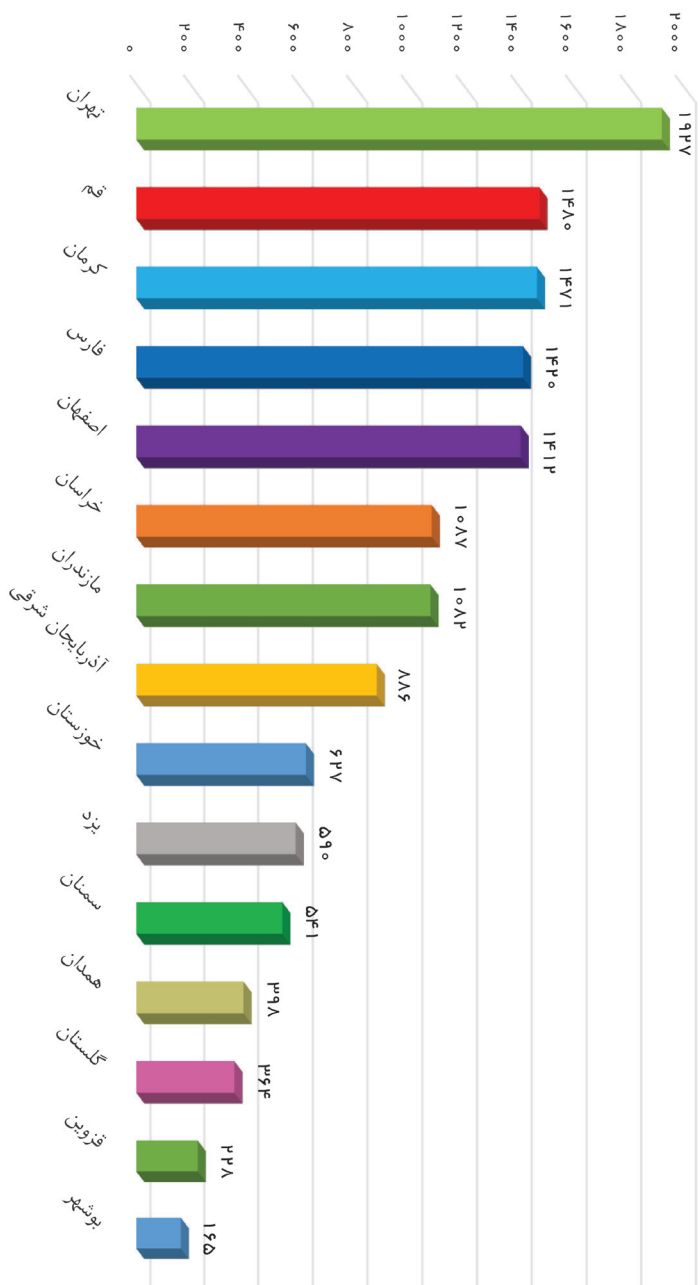
نمودار تعداد برگزیدگان کشوری

نمودار رشد تعداد آثار هشتمین دوره نسبت به هفتمین دوره جشنواره

نمودار تعداد آثار دبیرخانه‌های استانی

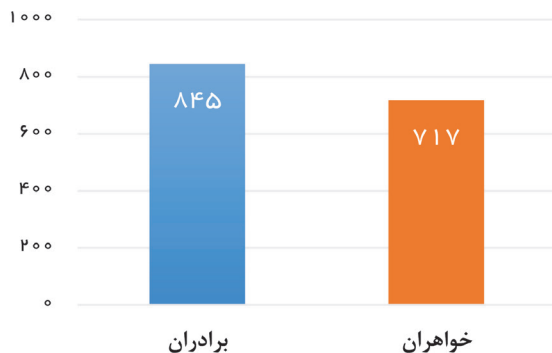
فهرست آثار منتخب حوزه علمیه استان تهران در رقابت کشوری هشتمین جشنواره سراسری

ردیف	قالب و سطح اثر	نام اثر	نویسنده	مدرسه علمیه	گروه علمی	رتبه کشوری
۱	مقاله سطح ۱	بررسی اقوال موجود در بیان مقصود روایت نیه المؤمن خیر من عمله	محمد حسین اقتدار پرور	فیلسوف الدوله	اخلاق و تربیت	برگزیده رتبه ۱
۲	مقاله سطح ۲	بررسی دیدگاه نحویون نسبت به نیابت حروف و تضمین افعال	مجتبی ادیبی	جامعه امیرالمومنین	ادبیات عرب	برگزیده رتبه ۲
۳	مقاله سطح ۱	مخاطب نامه ۴۱ نهج البلاغه از نظر آیت الله مامقانی و علامه محمد تقی شوشتری و بررسی و نقد آن	علیرضا غلامی طهرانی	فیلسوف الدوله	تاریخ	برگزیده رتبه ۳
۴	مقاله سطح ۲	بررسی تفصیلی معنای اطلاق در ولایت مطلقه فقیه	حسین آجرلو	آیت الله مجتهدی	فقه و حقوق	شایسته تقدیر
۵	مقاله سطح ۳	مدی طاعة الولد للوالدین	علی فورچیان	امام خمینی تهران	فقه و حقوق	برگزیده رتبه ۳
۶	تحقیق پایانی سطح ۲	حقیقت شرح صدر و عوامل ایجاد کننده آن در آیات و روایات	مصطفی نظری	دارالمبلغین فلسفی	تفسیر	برگزیده رتبه ۱
۷	تحقیق پایانی سطح ۲	لغزشگاه‌های اندیشه از دیدگاه قرآن	زهرا سادات موسوی مالواجردی	حضرت فاطمه	تفسیر	شایسته تحسین

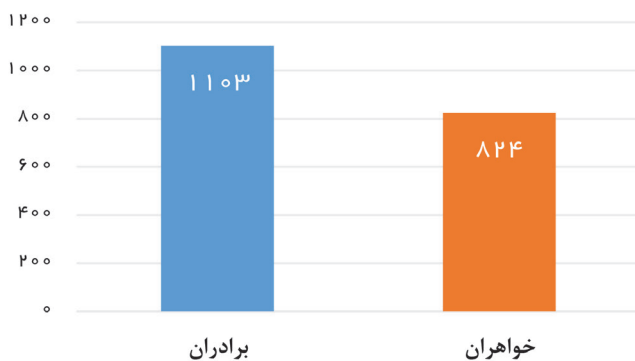
تعداد برگزیدگان			جمع کل آثار	آثار خواران						آثار برادران				
جمع برگزیدگان	خواهران	برادران		جمع	پایان نامه	تحقیق پایانی	کتاب	مقاله	جمع	پایان نامه	تحقیق پایانی	کتاب	مقاله	
۲۹	۲۰	۹	۵۵۸	۴۰۲	-	-	-	-	۱۵۶	-	-	-	-	جشنواره اول - ۱۳۸۹
۲۶	۲۰	۱۶	۱۵۲۶	۷۰۸	۲۲۸	۰	۲	۴۷۸	۸۱۸	۳	۰	۵	۸۱۰	جشنواره دوم - ۱۳۹۰
۳۴	۱۷	۱۷	۱۱۹۳	۵۳۱	۱۶۳	۰	۰	۳۶۸	۶۶۲	۱	۰	۲	۶۵۹	جشنواره سوم - ۱۳۹۱
۱۲	۶	۶	۸۶۰	۲۹۹	۸۵	۷۱	۵	۱۳۸	۵۶۱	۳	۰	۵	۵۵۳	جشنواره چهارم - ۱۳۹۲
۲۷	۱۳	۱۴	۱۵۲۰	۷۲۹	۲۶	۳۳۵	۱	۳۶۷	۷۹۱	۱	۱۲	۴	۷۷۴	جشنواره پنجم - ۱۳۹۳
۴۰	۱۴	۲۶	۱۹۲۷	۸۲۴	۱۲	۳۷۰	۶	۴۳۶	۱۱۰۳	۵	۲۳	۱۹	۱۰۵۶	جشنواره ششم - ۱۳۹۴

آمار شش دوره جشنواره علامه حلی حوزه علمیه استان تهران

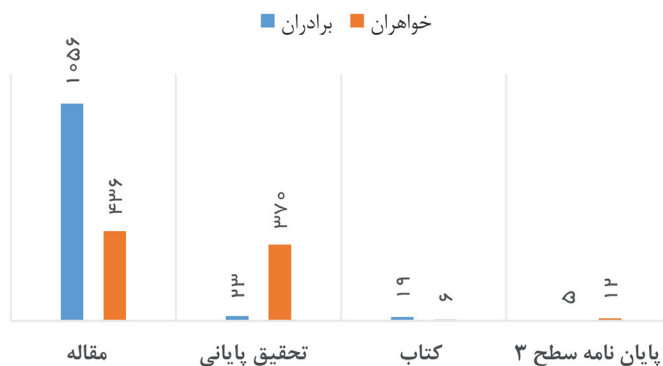
نمودار تعداد شرکت کنندگان ششمین جشنواره

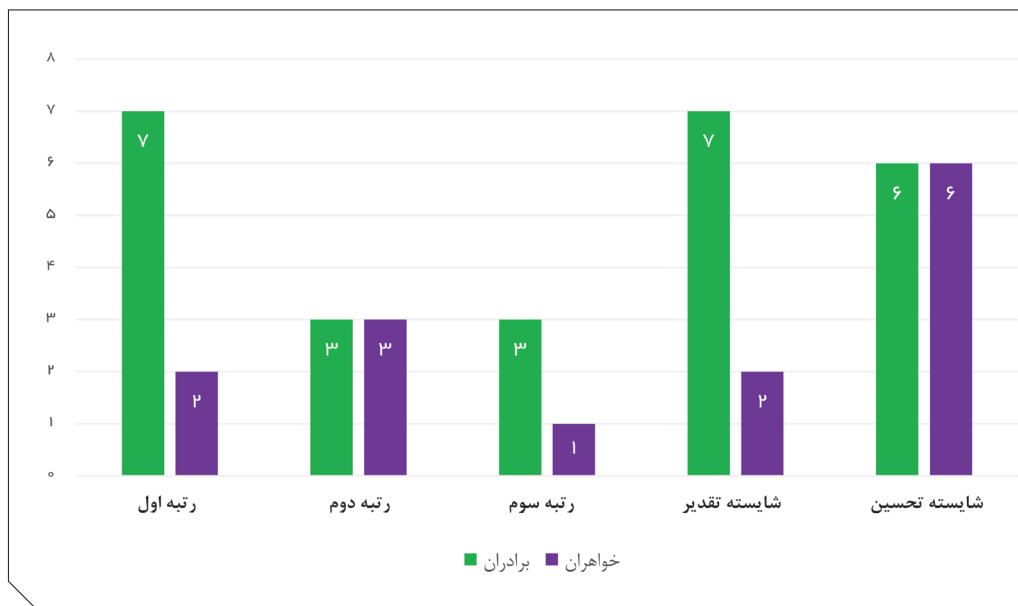
نمودار تعداد آثار ششمین جشنواره

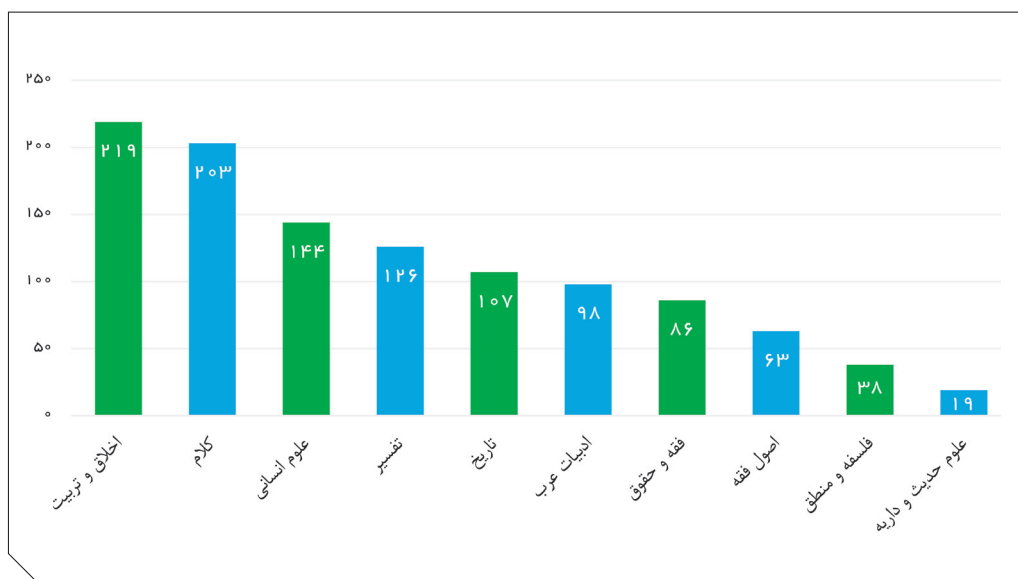
نمودار تعداد آثار به تفکیک قالب اثر

نمودار تعداد برگزیدگان استانی

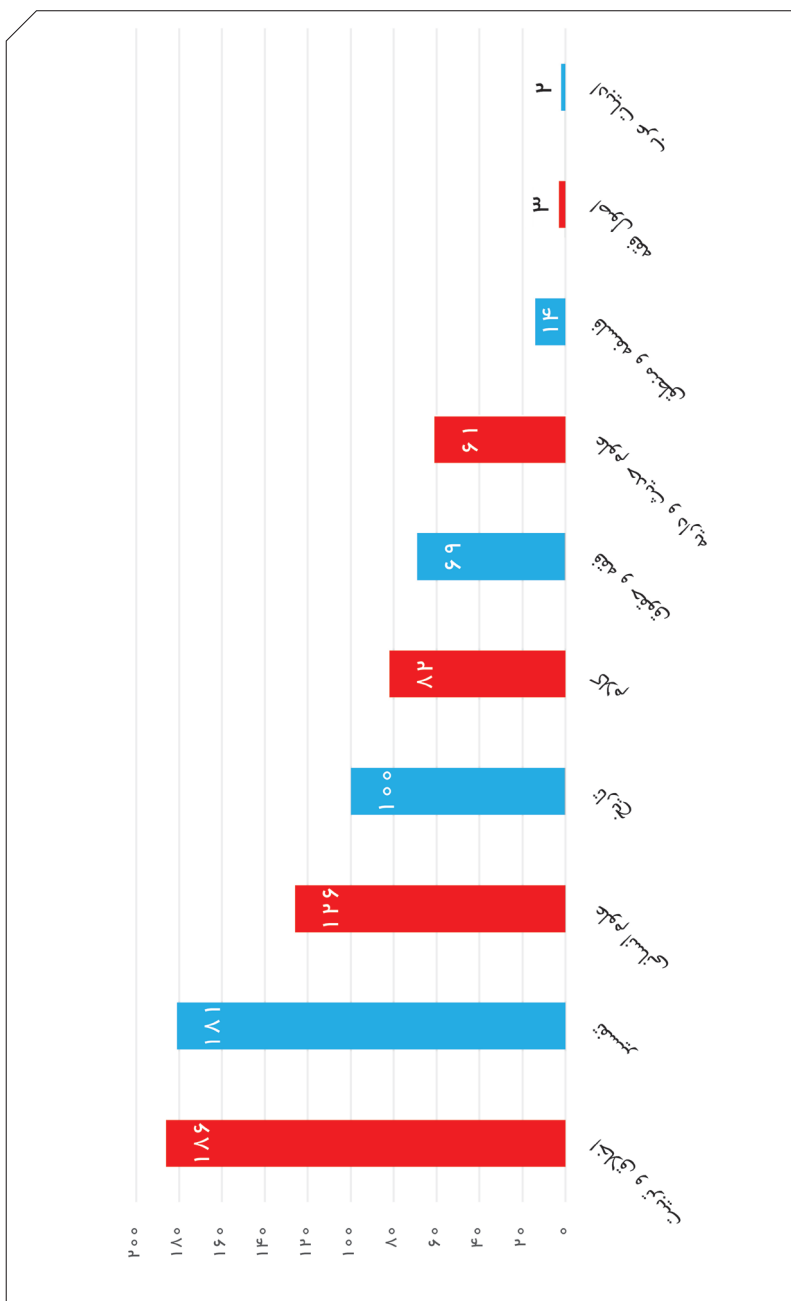

نمودار تعداد آثار برادران به تفکیک گروه علمی

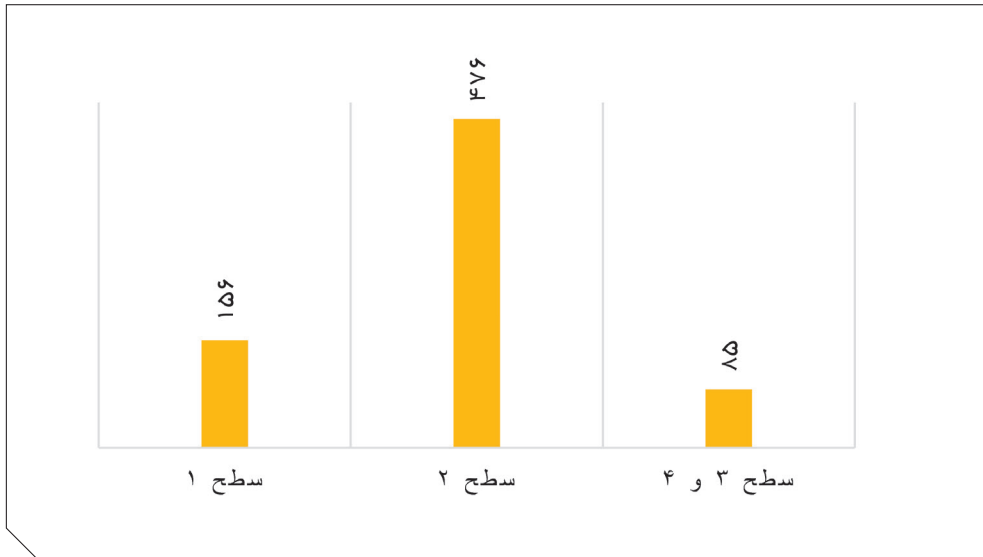

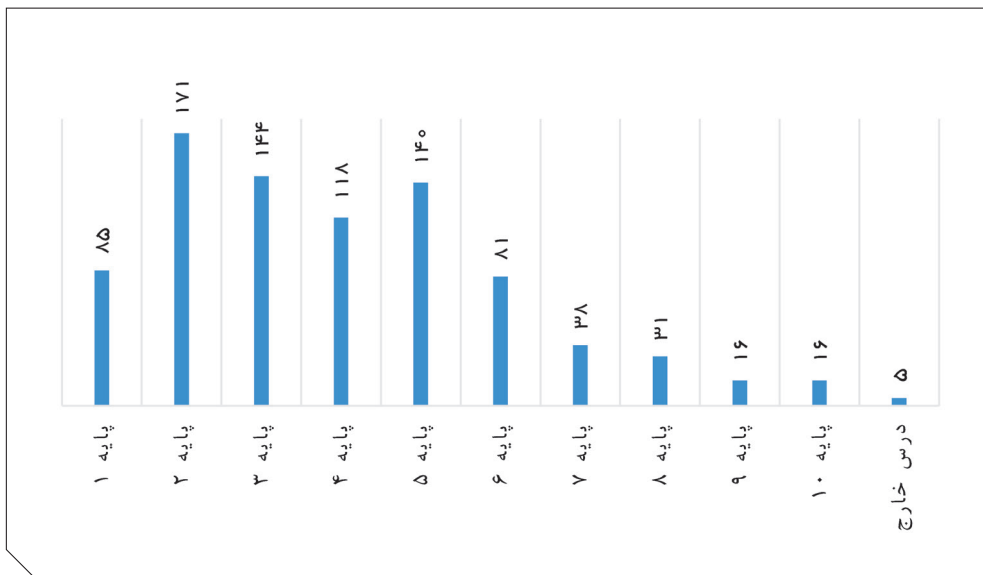
نمودار تعداد آثار خواهران به تفکیک گروه علمی

تعداد شرکت کنندگان خواهر به تفکیک سطح تحصیلی

تعداد شرکت کنندگان برادر به تفکیک پایه تحصیلی

معیارهای رتبه بندی مدارس علمیه برادران و خواهران استان تهران در ششمین جشنواره پژوهشی علامه حلی(ره) استان تهران

رتبه بندی مدارس علمیه برای نخستین بار در چهارمین جشنواره استانی علامه حلی(ره)، با هدف نشان دادن میزان مشارکت و فعالیت مدارس علمیه استان در جشنواره پژوهشی علامه حلی(ره) و براساس تعیین معیارهای متعدد انجام شد. برخی از معیارها و یا ضریب تأثیرگذاری آن‌ها در دو دوره اخیر، با در نظر قرار دادن تجارب کسب شده، سیاست‌های معاونت پژوهش استان، مشورت با کارشناسان و همچنین پیشنهادات و انتقادات دریافتی از برخی مدارس علمیه استان، دچار تغییرات و بازنگری‌هایی شده و اکنون با الگویی به روز شده و متناسب با واقعیت‌ها و ظرفیت حوزه تهران، در اختیار قرار گرفته است. با توجه به رشد نسبتاً رضایتبخش تعداد آثار و ارتقاء قابل توجه کیفیت علمی آثار ارسالی به دبیرخانه، در الگوی جدید، علاوه بر تثبیت نگاه معتدله به کمیت آثار، در مجموع به کیفیت آثار ارسالی، ضریب تأثیرگذاری بیشتری اختصاص داده شده است.

به این نکته نیز باید توجه داشت که رتبه‌بندی مدارس علمیه در قالب جشنواره علامه حلی(ره)، بازتاب دهنده تمامی فعالیت‌های علمی و پژوهشی مدارس علمیه و تلاش مدیران، معاونین و مسئولین محترم پژوهش استان نیست؛ گرچه می‌تواند به عنوان ملاکی برای مقایسه و رقابت در یک فعالیت خاص و یکی از ابزارهای سنجش مورد توجه قرار گیرد.

ردیف	امتیاز	توضیحات	معیار
۱	هر یک درصد = ۱ امتیاز	براساس محاسبه درصد تعداد آثار به نسبت تعداد کل طلاب مدرسه علمیه	تعداد آثار ارسالی به دبیرخانه
۲	هر یک درصد = ۰/۵ امتیاز منفی	براساس محاسبه درصد فاقد شرایط (فاقد ساختار مشخص، کمتر از ۲۵۰۰ کلمه و عدم رعایت سلامت اثر) به نسبت تعداد کل آثار ارسالی به دبیرخانه	تعداد فاقد شرایط
۳	هر یک درصد = ۲ امتیاز	براساس محاسبه درصد راه یافته به اجمالی به نسبت تعداد کل آثار ارسالی	تعداد آثار راه یافته به اجمالی
۴	هر یک درصد = ۵ امتیاز	براساس محاسبه درصد راه یافته به تفصیلی به نسبت تعداد کل آثار ارسالی	تعداد آثار راه یافته به تفصیلی
۵	هر رتبه ۱ = ۱۰۰ امتیاز	اولین نمره بالای ۸۰ در هر سطح - قالب	کسب رتبه ۱
۶	هر رتبه ۲ = ۸۵ امتیاز	دومین نمره بالای ۸۰ در هر سطح - قالب، پس از رتبه ۱	کسب رتبه ۲
۷	هر رتبه ۳ = ۷۰ امتیاز	سومین نمره بالای ۸۰ در هر سطح - قالب، پس از رتبه ۲	کسب رتبه ۳
۸	هر شایسته تقدیر = ۵۵ امتیاز	چهارمین، پنجمین و ششمین نمره بالای ۸۰ در هر سطح - قالب، پس از رتبه ۳	کسب شایسته تقدیر
۹	هر شایسته تحسین = ۴۰ امتیاز	هفتمین تا یازدهمین نمره بالای ۸۰ در هر سطح - قالب، پس از شایسته تقدیر	کسب شایسته تحسین

امتیاز نهایی		امتیاز	شایسته تحسین	امتیاز	شایسته تقدیر	امتیاز	رتبه ۳	امتیاز	رتبه ۲	امتیاز	رتبه ۱	امتیاز	درصد از کل آثار	راه یافته به تفصیلی	امتیاز	درصد از کل آثار	راه یافته به اجمالی	امتیاز منفی	درصد از کل آثار ارسالی	فاقد شرایط	امتیاز	درصد از کل تعداد طلاب	تعداد آثار ارسالی	تعداد طلاب	نام مدرسه	شهر	ردیف
۸۶۸/۶۸	۸۰	۲	۱۱۰	۲	۱۴۰	۲	۸۵	۱	۱۰۰	۱	۲۳۸/۸	۴۵۸/۶٪	۲۷	۱۳۹/۸	۶۹۱/۹٪	۴۱	-۹/۳۲	۱۸۵/۴٪	۱۱	۳۵۳/۱	۲۵۳/۱	۵۹	۳۳۴	۱۳۱	امام خمینی	تهران	۱
۸۶۰/۱۸	۰	۰	۵۵	۱	۷۰	۱	۸۵	۱	۲۰۰	۲	۷۵/۴	۵۱۸/۸٪	۲۰	۱۶۹/۳	۸۴/۶٪	۳۳	-۶/۴۱	۱۷۸/۳٪	۵	۳۰۹/۵	۳۰۹/۵٪	۳۹	۱۲۶	۱۲۶	فلسوف	تهران	۲
۵۳۳/۱۱	۴۰	۱	۱۱۰	۲	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱	۱۷۳/۴	۳۴۶/۹٪	۱۷	۱۳۰/۶	۶۵۱/۳٪	۳۲	-۱۷/۳۴	۳۴۶/۹٪	۱۷	۵۶/۹۸	۵۶/۹۸٪	۴۹	۸۶	۸۶	دارالمصطفین	تهران	۳
۴۵۱/۶	۴۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱	۱۳۹/۸	۲۵۵/۷٪	۴۰	۱۱۸/۱	۵۹۰/۹٪	۹۱	-۲۰/۴۵	۴۰۰/۹۱٪	۶۳	۱۱۷/۵۶	۱۱۷/۵۶٪	۱۵۴	۱۳۱	۱۳۱	شیخ عبدالحسن	تهران	۴
۳۷۴/۵	۴۰	۱	۵۵	۱	۰	۰	۸۵	۱	۰	۰	۱۳۵	۲۷۰/۰٪	۲۷	۱۲۸/۰	۶۶۱/۰٪	۶۴	-۱۸	۳۶۰/۰٪	۳۶	۴۹/۷۵	۴۹/۷۵٪	۱۰۰	۲۰۱	۲۰۱	جامعه امیرالمؤمنین	ری	۵
۴۵۱/۴۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱	۶۱/۵	۴۷۱/۱٪	۸	۱۳۷/۳۷	۷۳/۵٪	۱۴	-۱۳/۱۵	۲۶۳/۲٪	۵	۶/۶۷	۶/۶۷٪	۱۹	۲۸۵	۲۸۵	آیت الله مجتهدی	تهران	۶
۳۳۹/۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۷/۱۶	۷/۴۳٪	۱۱	۶۰/۸۱	۳۰/۴۱٪	۴۵	-۳۳/۱	۶۶۱/۳٪	۹۸	۲۶۴/۲۹	۲۶۴/۲۹٪	۱۴۸	۵۶	۵۶	امام حسن مجتبی	همدان	۷
۳۱۹/۰۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱	۱۲۱/۶	۲۴۳/۲٪	۹	۷۵/۶۸	۳۷/۸۴٪	۱۴	-۳۱/۰۸	۶۶۱/۶٪	۲۳	۵۲/۸۶	۵۲/۸۶٪	۳۷	۷۰	۷۰	امام حسن مجتبی	تهران	۸
۳۷۲/۰۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۱/۵	۲۶۳/۲٪	۵	۱۳۶/۸۴	۶۸/۳۲٪	۱۳	-۱۵/۸	۳۱/۵٪	۶	۱۹/۳۹	۱۹/۳۹٪	۱۹	۹۸	۹۸	امیرالمؤمنین لوزان	تهران	۹
۲۳۸/۴۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰/۶۳	۲۱/۸٪	۱۰	۱۱۹/۵	۵۹/۵۷٪	۲۸	-۲۰/۳۱	۴۰/۴۳٪	۱۹	۲۳/۱۵	۲۳/۱۵٪	۴۷	۲۰۳	۲۰۳	بنیة الله	تهران	۱۰
۱۸۹/۳۶	۰	۰	۵۵	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۷/۲	۷/۵۵٪	۴	۴۵/۳۰	۲۲/۴۲٪	۱۲	-۷/۵۴	۱۵/۰/۹٪	۸	۵۸/۸۹	۵۸/۸۹٪	۵۳	۹۰	۹۰	خاتم الانبیاء	تهران	۱۱
۱۴۲/۶۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳/۸	۴/۷۶٪	۱	۱۲۳/۸۱	۶۱/۹/۰٪	۱۳	-۱۶/۶	۳۳/۳۳٪	۷	۱۱/۶۷	۱۱/۶۷٪	۲۱	۱۸۰	۱۸۰	عبدالمطعم	ری	۱۲
۱۳۴/۵۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۸/۳	۱۶/۶۷٪	۲	۶۶/۶۷	۳۲/۳۲٪	۴	-۳۳/۳	۶۶/۶۷٪	۸	۷/۸۹	۷/۸۹٪	۱۲	۱۵۲	۱۵۲	باقر المومر صالحی	تهران	۱۳
۱۱۵/۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۵	۱۵۰/۰٪	۳	۶۰/۰۰	۳۰/۰/۰٪	۶	-۳/۵	۷۰/۰/۰٪	۱۴	۱۵۱/۵	۱۵۱/۵٪	۲۰	۱۳۲	۱۳۲	دارالسلام	تهران	۱۴
۸۸/۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷/۰۴	۱/۴۱٪	۱	۶۶/۷۹	۳۲/۹٪	۲۳	-۳۳/۸	۶۶/۷۹٪	۴۸	۵۰/۷۱	۵۰/۷۱٪	۷۱	۱۴۰	۱۴۰	جعفریه	پاکدشت	۱۵
۷۲/۴۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۶/۵۴	۵/۳۱٪	۶	۳۳/۶۳	۱۶/۸۱٪	۱۹	-۳۰/۵	۶۱/۰/۶٪	۶۹	۴۴/۸۴	۴۴/۸۴٪	۱۱۳	۷۵۲	۷۵۲	امام الاقلام	تهران	۱۶
جمع																									تهران	۱۶	

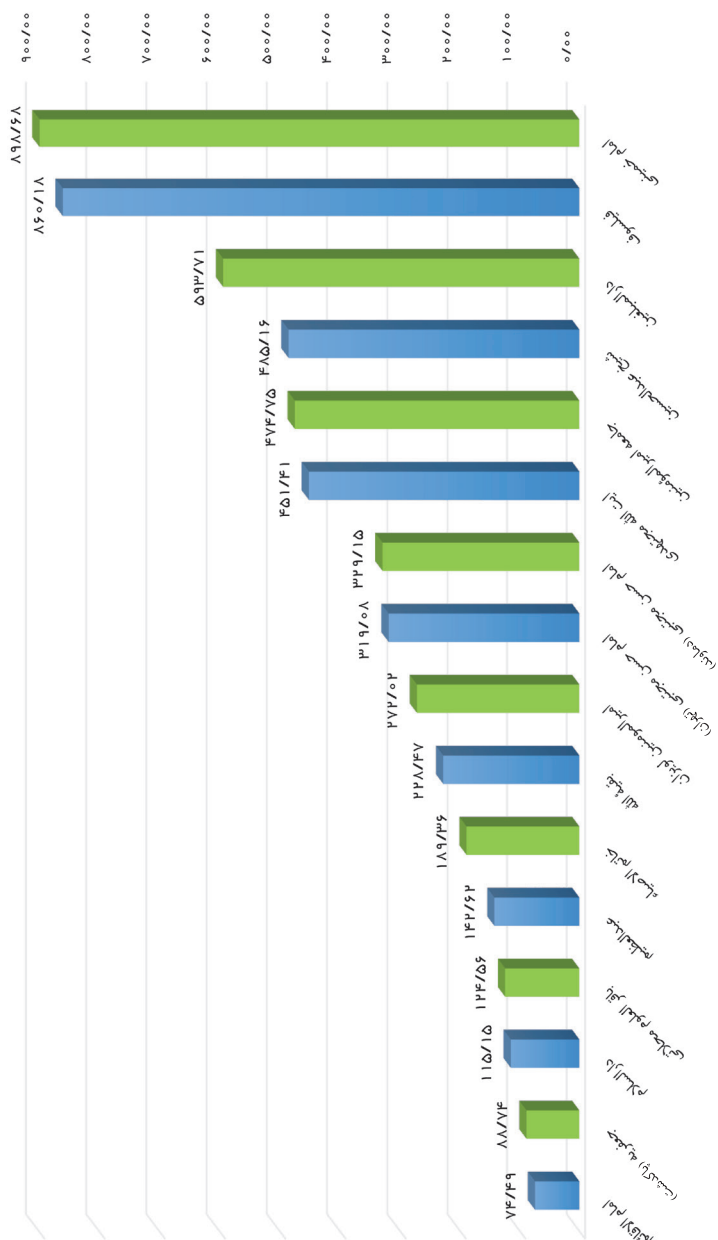
لیست رتبه بندی مدارس علمیه برادران

لیست آثار برترمدارس علمیه برادران استان تهران

ردیف	قالب سطح	عنوان اثر	نویسنده	مدرسه علمیه	گروه علمی	نقشبند ۱	تفصیلی ۲	نهایی	وضعیت
۱	مقاله سطح ۱	مخاطب نامه ۴۱ نهج البلاغه از منظر آیت الله مامقانی و علامه محمدتقی شوشتری و بررسی و نقد آن	علیرضا غلامی طهرانی	فیلسوف الدوله	تاریخ	۹۴	۹۰	۹۲	رتبه اول
۲	مقاله سطح ۱	اخلاق قرآنی در گفتار و رفتار امام خمینی (ره)	احمد شورچه	جامعه امیرالمومنین	اخلاق و نریبیت	۸۱	۸۹	۸۵	رتبه دوم
۳	مقاله سطح ۱	بررسی اقوال موجود در بیان مقصود روایت «نیه المؤمن خیر من عمله»	محمد حسین اقتدار پرور	فیلسوف الدوله	اخلاق و نریبیت	۸۰	۸۵	۸۲.۵	رتبه سوم
۴	مقاله سطح ۱	جستی علم امام و گستره آن در آیات و روایات	محمد محمدی	دارالمبلغین فلسفی	تفسیر	۸۴	۷۶	۸۰	شایسته تقدیر
۵	مقاله سطح ۲	بررسی تفصیلی معنای اطلاق در ولایت مطلقه فقیه	حسین آجورلو	آیت الله مجتهدی	فقه و حقوق	۸۴	۱۰۰	۹۲	رتبه اول
۶	مقاله سطح ۲	بررسی مشروعیت استخاره با قرآن از منظر روایات	مهران گودرزی	فیلسوف الدوله	فقه و حقوق	۸۳	۹۶.۵	۸۹.۵	رتبه دوم
۷	مقاله سطح ۲	مرگ مغزی و اهداء اعضاء از نظر فقه اسلامی	میثم حیدری	امام خمینی تهران	فقه و حقوق	۸۸	۸۸.۵	۸۸.۲۵	رتبه سوم
۸	مقاله سطح ۲	شناسایی و معرفی اندرزنامه های ایرانی	سجاد مؤمنی	خاتم الوصیاء	اخلاق و تربیت	۸۱	۹۰	۸۵.۵	شایسته تقدیر
۹	مقاله سطح ۲	بررسی تطبیقی حذف، تقدیر و مجاز در علم نحو معانی و بیان	حسین فرهادی و سید محمد هادی رضوی	جامعه امیرالمومنین	ادبیات عرب	۷۸	۹۱	۸۴.۵	شایسته تقدیر
۱۰	مقاله سطح ۲	جستاری در جهانی یا عربی بودن مخاطب قرآن کریم	محمد جواد پاشایی	فیلسوف الدوله	تفسیر	۸۱	۸۸	۸۴.۵	شایسته تقدیر
۱۱	مقاله سطح ۲	بررسی هویت سیاسی مذهبی قاتلین سید الشهداء	صدرا غفاری، محمد مهدی طباخیان، مرتضی میرکو	امام خمینی تهران	تاریخ	۸۵	۸۳	۸۴	شایسته تحسین
۱۲	مقاله سطح ۲	ماهیت و کارکرد قوه متخیله	محمد محمدی	شیخ عبدالحسین	فلسفه و منطق	۷۶	۸۵	۸۱	شایسته تحسین
۱۳	مقاله سطح ۲	بررسی دیدگاه نحویون نسبت به نیابت حروف و تضمین افعال	مجتبی ادیبی	جامعه امیرالمومنین	ادبیات عرب	۸۰	۸۰	۸۰	شایسته تحسین

ردیف	قالب سطح	عنوان اثر	نویسنده	مدرسه علمیه	گروه علمی	نقدها	نقدها	نهایی	وضعیت
۱۴	مقاله سطح ۳	مدی طاعة الولد للوالدين	علی قورچیان	امام خمینی تهران	فقه و حقوق	۹۱	۹۲.۵	۹۱.۷۵	رتبه اول
۱۵	مقاله سطح ۳	بررسی و نقد آراء مستشرقان درباره حقوق اجتماعی زن در اسلام؛ مطالعه موردی «ورزش»	مسعود سوهانی	امام خمینی تهران	فقه و حقوق	۸۶	۸۸.۵	۸۷.۲۵	رتبه دوم
۱۶	مقاله سطح ۳	سبک یا سبک‌های زندگی اسلامی؛ چالشی در تبیین مفهوم سبک زندگی از منظر اسلام	محمد سید غراب	امام خمینی تهران	اخلاق و تربیت	۸۰	۸۷	۸۳.۵	رتبه سوم
۱۷	مقاله سطح ۳	بررسی نفس الامر و اعتباریات در نزد علامه طباطبائی (ره) و نظریه صحیح پیرامون نفس الامر و اعتباریات	حمید رضا بدر	امام خمینی تهران	فلسفه و منطق	۸۰	۸۵	۸۲.۵	شایسته تقدیر
۱۸	مقاله سطح ۳	روایتی قرآنی از واقعه تاریخی سوره تحریم در مقایسه با روایت محزف شأن نزول‌ها	احسان شریفیان و محمد بزرگر	امام خمینی تهران	تفسیر	۸۰	۸۱	۸۰.۵	شایسته تقدیر
۱۹	مقاله سطح ۳	بررسی رابطه رفتار سازمانی مثبت‌گرا و اخلاق حرفه‌ای با تأکید بر قرآن و آموزه‌های نهج البلاغه	محمد مهدی قوچانی	امام خمینی تهران	اخلاق و تربیت	۸۰	۸۱	۸۰.۵	شایسته تحسین
۲۰	مقاله سطح ۳	روش برخورد با مخالفان اعتقادی از دیدگاه قرآن و احادیث	ابوالفضل سعیدی	آیت الله جلالی خمینی	تفسیر	۸۲	۸۰	۸۰	شایسته تحسین
۲۱	مقاله سطح ۴	صحت تمسک به اطلاق برای اثبات توصلیت واجب از دیدگاه محقق نائینی و محقق خوئی و نقد و بررسی آن	میثم رستمی	فیلسوف الدوله	اصول فقه	۷۴.۷۵	۸۷.۵	۸۱.۱۲	رتبه اول
۲۲	تحقیق پایانی سطح ۲	نسبت میان اخلاق سکولار و اخلاق دینی	مهدی افخمی	دارالمبلغین فلسفی	اخلاق و تربیت	۸۶	۸۶	۸۶	شایسته تقدیر
۲۳	تحقیق پایانی سطح ۲	حقیقت شرح صدر و عوامل ایجادکننده آن در آیات و روایات	مصطفی نظری	دارالمبلغین فلسفی	تفسیر	۷۸	۸۲	۸۰	شایسته تحسین
۲۴	کتاب سطح ۲ و ۱	ولایت فقیه ضامن خاتمت شریعت اسلام	سید امیر حسین هاشمی	دارالمبلغین فلسفی	کلام	۸۶	۸۶	۸۶	رتبه اول
۲۵	مقاله کتاب ترجمه	ترجمه مبانی جامعه‌شناسی دین اثر اندرو مک کینون	محمد حسین عبدی	امام حسن مجتبی تهران	علوم انسانی	۸۱	۸۱	۸۱	رتبه اول
۲۶	کتاب تصحیح و تعلیق	تصحیح رساله‌ای از شهرستانی	ایمان نیکجه فرهانی	شیخ عبدالحسین	فلسفه و منطق	۸۱	۸۰	۸۰.۵	رتبه اول

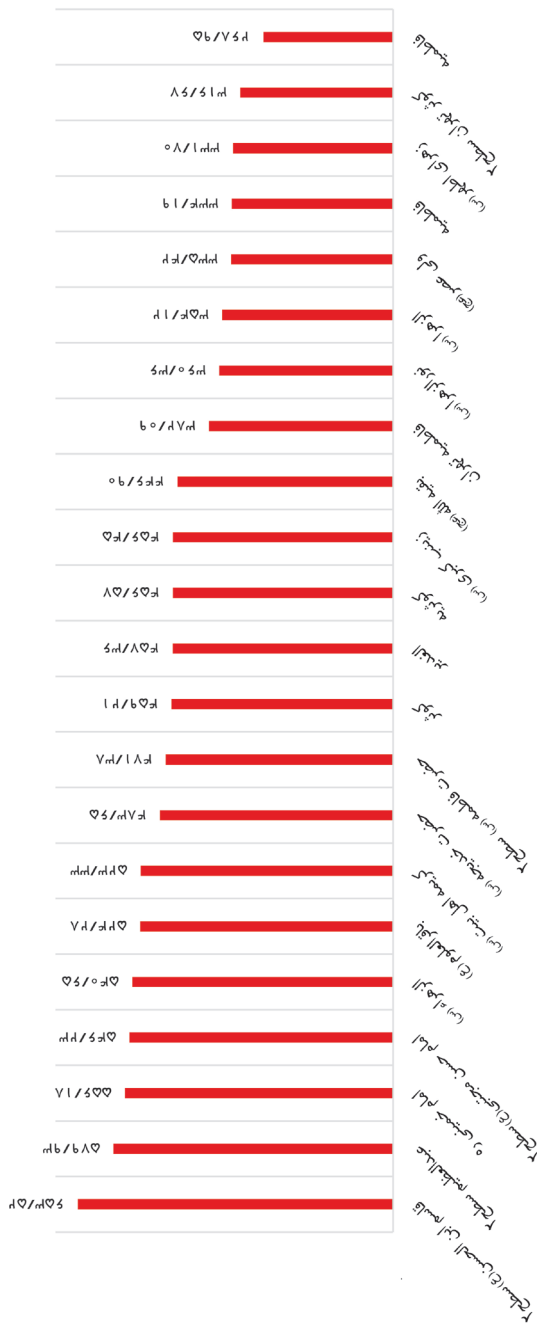
رتبه بندی مدارس علمیه برادران استان تهران

لیست رتبه بندی مدارس علمیه خواران استان تهران

امتیاز نهایی	امتیاز مناطق	امتیاز	شایسته تحسین	امتیاز	شایسته تقدیر	امتیاز	رتبه ۳	امتیاز	رتبه ۲	امتیاز	رتبه ۱	امتیاز	درصد از کل آثار	راه یافته به تفصیلی	امتیاز	درصد از کل آثار	راه یافته به اجمالی	امتیاز منفی	درصد از کل آثار ارسالی	فاقد شرایط	امتیاز	درصد از کل تعداد طلاب	تعداد آثار ارسالی	تعداد طلاب	نام مدرسه	شهر	ردیف
۶۵۳/۵۲	۰	۰	۰	۰	۷۰	۱	۸۵	۱	۰	۲۳۳/۸	۵۴۱۷/۶	۲۳	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۴۳	۰	۰/۰۰٪	۰	۰/۰۰٪	۰	۲۴/۷۱	۲۴/۷٪	۴۳	۱۷۰	قاسم ابن الحسن علیه السلام سطح ۲	تهران	۱
۵۷۹/۴۳	۰	۴۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۱	۱۶۸/۳	۳۳۶۴/۲	۳۷	۱۹۴/۵۵	۹۷/۳۷٪	۱۰۷	-۱/۳۶۴	۲/۷۳٪	۳	۷۸/۵۷	۷۸/۵۷٪	۱۱۰	۱۴۰	عبدالمعین علیه السلام سطح ۲	تهران	۲		
۵۵۶/۱۸	۱۷۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۸۷/۵	۳۷/۵۰٪	۶	۱۸۷/۵۰	۹۳/۷۵٪	۱۵	-۳/۱۲۵	۶/۳۵٪	۱	۹/۳	۹/۳۰٪	۱۶	۱۳۲	امام خمینی علیه السلام آثار	ریاح کریم	۳		
۵۴۶/۲۳	۰	۴۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۷۶/۱	۵۵/۳۳٪	۳۷	۱۹۷/۰۱	۹۸/۵۱٪	۶۶	-۱/۳۶۶	۱/۴۹٪	۱	۳۳/۸۴	۳۳/۸۴٪	۶۷	۱۹۸	امام حسن مجتبی علیه السلام سطح ۲	تهران	۴		
۵۴۰/۶۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۳/۳	۶۶/۶۷٪	۸	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۱۲	۰	۰/۰۰٪	۰	۷/۳۳	۷/۳۳٪	۱۲	۱۶۴	الزهراء علیه السلام	تهران	۵		
۵۳۲/۲۸	۱۷۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۵۶/۳	۳۱/۳۵٪	۵	۱۸۷/۵۰	۹۳/۷۵٪	۱۵	-۳/۱۲۵	۶/۳۵٪	۱	۸/۶۵	۸/۶۵٪	۱۶	۱۸۵	باقر علیه السلام سطح ۲	شهر قدس	۶		
۵۳۲/۲۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۳۳/۳	۶۶/۶۷٪	۲۰	۱۸۰/۰۰	۹۰/۰۰٪	۲۷	-۵	۱۰/۰۰٪	۳	۱۵	۱۵/۰۰٪	۳۰	۳۰۰	کریمه اهل بیت علیه السلام	تهران	۷		
۴۸۳/۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰	۵۰/۰۰٪	۳۰	۱۹۰/۰۰	۹۵/۰۰٪	۵۷	-۲۱۵	۵۰/۰۰٪	۳	۴۶/۱۵	۴۶/۱۵٪	۶۰	۱۳۰	حضرت خدیجه علیه السلام	تهران	۸		
۴۷۱/۳۸	۰	۰	۵۵	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲۱۴/۳	۴۲/۸۶٪	۹	۱۹۰/۳۸	۹۵/۳۴٪	۲۰	-۳۳۸۱	۴/۷۶٪	۱	۱۴	۱۴/۰۰٪	۲۱	۱۵۰	حضرت فاطمه علیه السلام سطح ۲	تهران	۹		
۴۵۹/۲۱	۰	۸۰	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۷/۵	۲۹/۵۱٪	۱۸	۱۹۷/۴۴	۹۶/۷۳٪	۵۹	-۱/۳۶۹	۳/۳۸٪	۲	۳۹/۸۷	۳۹/۸۷٪	۶۱	۱۵۳	کوتر	وراسین	۱۰		
۴۵۷/۲۶	۰	۴۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰	۴۰/۰۰٪	۱۰	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۲۵	۰	۰/۰۰٪	۰	۱۷/۳۶	۱۷/۳۶٪	۲۵	۱۴۴	الغدير	تهران	۱۱		
۴۵۵/۵۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰	۵۰/۰۰٪	۹	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۱۸	۰	۰/۰۰٪	۰	۶/۵۷	۶/۵۷٪	۱۸	۲۲۴	کوثیه	تهران	۱۲		
۴۵۳/۳۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰	۵۰/۰۰٪	۵	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۱۰	۰	۰/۰۰٪	۰	۶/۴۵	۶/۴۵٪	۱۰	۱۵۵	زینب کبری علیه السلام	تهران	۱۳		
۴۴۶/۰	۱۷۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۳۱/۸	۴۱/۷۶٪	۱	۱۹۰/۳۸	۹۵/۳۴٪	۲۰	-۳۳۸۱	۴/۷۶٪	۱	۶۰	۶۰/۰۰٪	۲۱	۳۵	بقیه الله	نسيم شهر	۱۴		
۳۸۷/۰۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰۰	۴۰/۰۰٪	۴	۱۸۰/۰۰	۹۰/۰۰٪	۹	-۵	۱۰/۰۰٪	۱	۷/۰۹	۷/۰۹٪	۱۰	۱۴۱	فاطمه تهرانی	تهران	۱۵		
۳۶۰/۳۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴۲/۹	۲۸/۵۷٪	۶	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۳۱	۰	۰/۰۰٪	۰	۱۷/۵۰	۱۷/۵۰٪	۲۱	۱۲۰	نورالرحمن	تهران	۱۶		
۳۵۴/۱۲	۰	۰	۵۵	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۳/۶	۲۲/۷۳٪	۵	۱۸۱/۸۲	۹۰/۹۱٪	۲۰	-۴۱۵۴۵	۹/۰۹٪	۲	۸/۳۱	۸/۳۱٪	۲۳	۲۶۸	الزهراء	ری	۱۷		
۳۳۵/۲۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳۳/۳	۲۶/۶۷٪	۴	۱۸۶/۶۷	۹۳/۳۳٪	۱۴	-۳/۳۳۳	۶/۶۷٪	۱	۱۸/۷۵	۱۸/۷۵٪	۱۵	۸۰	ولی عصر علیه السلام	تهران	۱۸		
۳۳۲/۱۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۵/۳	۲۱/۰۵٪	۱۲	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۵۷	۰	۰/۰۰٪	۰	۲۸/۹۳	۲۸/۹۳٪	۵۷	۱۹۷	فاطمیه	پاکدشت	۱۹		
۳۳۱/۷۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۵	۲۵/۰۰٪	۳	۳۰۰/۰۰	۱۰۰/۰۰٪	۱۳	۰	۰/۰۰٪	۰	۶/۷	۶/۷۰٪	۱۲	۱۷۹	زهرای علیه السلام سطح ۲	تهران	۲۰		
۳۱۶/۶۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۱۴/۳	۲۱/۸۶٪	۸	۱۸۲/۸۶	۹۱/۳۳٪	۳۳	-۳/۳۸۶	۸/۵۷٪	۳	۳۳/۸۱	۳۳/۸۱٪	۲۵	۱۴۷	کوتر تهران علیه السلام سطح ۲	تهران	۲۱		
۲۶۸/۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۷۱/۴۳	۱۴/۲۹٪	۲	۱۸۵/۷۱	۹۷/۸۶٪	۱۳	-۳/۵۷۱	۷/۱۴٪	۱	۱۵/۳۸	۱۵/۳۸٪	۱۴	۹۱	فاطمیه	پیشوا	۲۲		

نمودار مدارس برتر حوزه علمیه خواجهان استان تهران

لیست آثار برتر حوزه علمیه خاوران استان تهران

قالب سطح	عنوان اثر	نویسنده	مدرسه علمیه	گروه علمی	تفصیلی ۱	تفصیلی ۲	نهایی	وضعیت
مقاله سطح ۲	نقش عبودیت در کاهش افسردگی	مرضیه اکبری	حضرت عبدالعظیم	اخلاق و تربیت	۸۴	۸۲	۸۳	شایسته تحسین
مقاله سطح ۲	ادله اثبات ولایت فقیه از منظر شهید بهشتی	فاطمه نصیری	مشکات اندیشه	فقه و حقوق	۸۲	۸۰	۸۱	شایسته تحسین
مقاله سطح ۳	فاجعه منا و نقض مقاصد کلان شریعت	طیبه و طاهره سترگ	الزهراء (س)	علوم انسانی	۸۴	۸۰	۸۲	شایسته تقدیر
تحقیق پایانی سطح ۲	مباحث فقهی حضور زنان در عرصه هنرهای نمایشی	فاطمه صادقی	حضرت عبدالعظیم	فقه و حقوق	۹۲.۵	۹۴	۹۳.۲۵	رتبه اول
تحقیق پایانی سطح ۲	تربیت اخلاقی از دیدگاه امام علی (ع)	ساره سادات حسینی فیروزکلانی	قاسم ابن الحسن	اخلاق و تربیت	۹۳.۵	۹۰	۹۱.۷۵	رتبه دوم
تحقیق پایانی سطح ۲	دیدگاه های امام سجاد (ع) در: مناجات التائبین	ناهید بهمن آبادی	قاسم ابن الحسن	اخلاق و تربیت	۹۱.۵	۹۱	۹۱.۲۵	رتبه سوم
تحقیق پایانی سطح ۲	لغزشگاه های اندیشه از دیدگاه قرآن	زهره سادات موسوی مالوآجردی	حضرت فاطمه	تفسیر	۸۵	۸۴	۸۴.۵	شایسته تقدیر
تحقیق پایانی سطح ۲	امکان یا امتناع تناسخ از منظر آیات و روایات	صدیقه محمدصادق	الغدیر	کلام	۸۳	۸۰.۵	۸۱.۷۵	شایسته تحسین
تحقیق پایانی سطح ۲	نگاهی به کهن ترین دین ایران بلستان	فائزه بیدگلی	کوثر	علوم انسانی	۸۲.۵	۷۹	۸۰.۷۵	شایسته تحسین
تحقیق پایانی سطح ۲	حقیقت پنهان	رقیه قاضی خانی	کوثر	علوم انسانی	۸۴	۷۶	۸۰	شایسته تحسین
تحقیق پایانی سطح ۲	شرایط و آثار موعظه در زندگی انسان از منظر آیات و روایات	راضیه علی نتاج خراسانی	امام حسن مجتبی	اخلاق و تربیت	۸۷.۵	۷۲.۵	۸۰	شایسته تحسین
پایان نامه سطح ۳	علم پیشین الهی و مسأله جبر و اختیار با تاکید بر آراء قاضی عبدالجبار، غزالی و ملاصدرا	نقیسه مازوساز	مرکز تخصصی حضرت فاطمه (س) سطح سه	کلام	۹۳	۹۰	۹۱.۵	رتبه اول
پایان نامه سطح ۳	تبیین و تحلیل فلسفی چگونگی و چرایی دمیدن روح در بدن از دیدگاه ملاصدرا	فاطمه فروزان کیا	مرکز تخصصی قبا سطح سه	فلسفه و منطق	۸۲.۵	۸۲		رتبه دوم
کتاب سطح ۲ و ۱	عوالم پنج گانه انسان (ذر)، ناسوت، ملکوت، جبروت، قیامت	زهره یوسفی مصری	مشکوة	فلسفه و منطق	۸۰	۸۵	۸۲.۵	رتبه دوم

اساس حوزه برای علم است؛ ما می‌گوییم کام حوزه علمیه
با علم برداشته شده است. پس علم، بافت حقیقی و پایه
حقیقی و هویت حقیقی این حوزه را تشکیل می‌دهد.
حوزه، علم‌محور است. علم‌محور بودن لوازمی دارد؛ باید
به این لوازم ملتزم شد.

آیت‌الله العظمی خامنه‌ای ۸۹/۸/۲